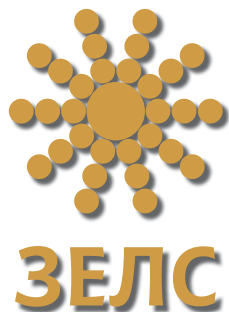

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

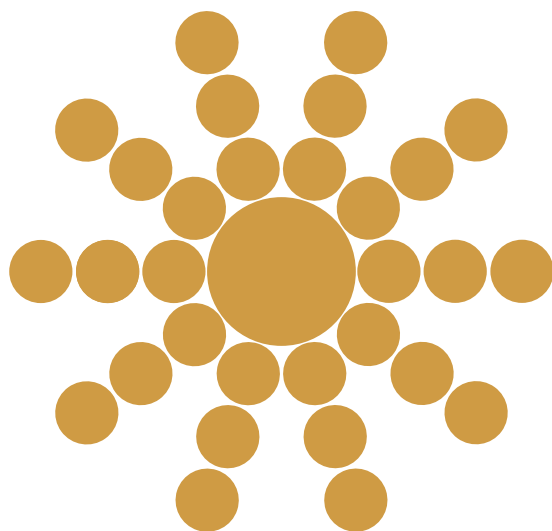
2012

ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994
Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
www.zels.org.mk / contact@zels.org.mk

ЗЕЛС

Со големо задоволство може да се констатира дека 2012 година беше уште една успешна година за Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија- ЗЕЛС. Активностите што ги преземаше ЗЕЛС во изминативе дванаесет месеци, беа во насока на континуирано зајакнување на положбата на локалните власти и развивање на процесот на децентрализација на власта во земјава. ЗЕЛС продолжи успешно да ги застапува интересите на своите членки пред органите на централната власт и други домашни и странски институции, да развива систем на брзо детектирање, иницирање и разрешување на предизвиците на локалните власти, да ги зајакнува капацитетите на администрацијата во општините и активно да ги поддржува локалните власти во развивањето на електронските услуги кон граѓаните. Континуираната посветеност на ЗЕЛС кон своите членки, овозможи оваа година, на 26 април, ЗЕЛС да го прослави својот јубилеј - „40 години во служба на општините“. ЗЕЛС, овој значаен јубилеј го одбележа со свечена академија на која присуствуваа градоначалниците, претставници на локалните власти, на централната власт, странски амбасадори во земјава и гости од невладиниот сектор. Во рамките на јубилејот, за прв пат, ЗЕЛС подготви и издаде монографија „ЗЕЛС -40 години во служба на општините“.

Коце ТРАЈАНОВСКИ
Претседател на ЗЕЛС

Беа доделени признанија на лобисти на ЗЕЛС, на домашни и странски поддржувачи –пријатели на ЗЕЛС, новинарски награди и спортски плакети за победниците во турнирот во мал фудбал, кој беше дел од овој настан.

Во 2012 година, преку активностите на 14-те мрежи во ЗЕЛС, составени од општинска администрација, 13-те комисии и работењето на Управниот одбор на ЗЕЛС и другите високи органи на Заедницата, беа поднесени низа иницијативи, барања, предлози за из-

мени и дополнување на законската регулатива со која се опфатени надлежностите на локалните власти. Голем број од нив беа прифатени, со што се овозможи натамошно зајакнување на локалната власт.

Оваа година ЗЕЛС продолжи со континуитетот на обезбедување на квалитетни обуки за зајакнување на капацитетите на општинската администрација, преку ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ), при што беа обучени 1393 вработени, од општините. Од особено значење е што годинава во ЗЕЛС започнаа активности за адаптација на дел од просторот во административната зграда на ЗЕЛС, во квалитетно опремени сали за одржување на обуките. Со тоа ќе се обезбедат финансиски заштеди за Заедницата, но и за членките, односно драстично ќе се намалат трошоците за користење на хотелските сали за обуките.

Обезбедување на заштеда на средства за своите членки, ЗЕЛС овозможува и преку поддршка на локалните власти во нудењето на електронски услуги за граѓаните. За таа цел, оваа година во рамките на ЗЕЛС се формира нова административна единица –ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги за општините (ЗЕПЕ). Па така, само преку системот www.gradezno-zemjiste.mk во ЗЕЛС, во 2012 година, општините и Министерството за транспорти врски, извршија над 2000 електронски аукции за продажба на градежното неизградено земјиште, сопственост на државата. На подигнатиот веб сервер во просториите на ЗЕЛС, каде што се сместени сите електронски услуги кои се одржуваат во име на сите општини, едновременно и бесплатно, додадени се уште две електронски алатки. Односно, ЗЕЛС обезбеди два нови софтвера, за правни прописи поврзани со локалната самоуправа и за културни настани и културни историски обележја. Оваа година, ЗЕЛС ги спроведе сите подготовки за инсталирање на уште две, дополнителни електронски алатки и покрена постапка за набавка на соодветен софтвер и хардвер за нив. Станува збор за е - алатките за следење на роковите од склучените договори за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, како и

Душица ПЕРИШИЌ
Извршен директор на ЗЕЛС

за обезбедување на софтвер за електронско издавање на одобренија за градење и СМС систем.

ЗЕЛС во континуитет посветува големо внимание и на меѓународната соработка за што има низа позитивни критики од меѓународните организации. Голем број на странски претставници во земјава, претставници на меѓународни организации и на асоцијации на локални власти, сè почесто доаѓаат во ЗЕЛС да црпат искуства од активностите и постигнатите резултати на ЗЕЛС,

во поддршката што им ја дава на своите членки. Оваа година беа одржани два сесии на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европска унија (ЗКК) - тело, кое има за цел да се оствари поблиска соработка на локалните власти од нашата земја со Европската унија.

На крајот, треба да се истакне дека ЗЕЛС е подготвен, како и во минатите години, така и во следниот период, успешно да ги реализира сите заложби за градење на силен систем на локална власт во земјава, со членки кои се успешни, ефикасни и финансиски независни. Затоа, сигурни сме дека и следната година, ќе имаме многу новини со кои ќе одбележиме важни успеси за локалната власт, како што, впрочем, можевме да се пофалиме и за оваа, 2012 година.

ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија (ЗЕЛС) е непрофитна организација и единствена национална асоцијација во која на доброволна основа членуваат сите 84 општини и Градот Скопје, како посебна единица на локалната самоуправа. Таа е основана на 26 април, 1972 година, како Заедницата на општини и градови и овој датум е утврден во Статутот на ЗЕЛС и прогласен за „Ден на општините“. Во април, 1998 година, на конститутивната седница на новата структура, Заедницата на општини и градови и статутарно се трансформира во ЗЕЛС, односно го добива сегашното име - Заедница на единици на локалната самоуправа на Република Македонија. Оваа година ЗЕЛС го одбележа јубилејот на четириесетгодишното постоење на Заедницата, со организирање на свечена академија, под мотото „ЗЕЛС 40 години во служба на општините“.

За реализација на целите, ЗЕЛС ги вклучи сите интелектуални и технички капацитети на општините, формирајќи посебни комисии (вкупно 13) кои ги опфаќаат надлежностите на локалните власти, како и професионални мрежи (вкупно 14) на општински одговорни лица. Во рамките на ЗЕЛС функционираат и три единици: ЗЕЛС тренинг центар (ЗТЦ), потоа, ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги (ЗЕПЕ) и Канцеларија на ЗЕЛС за информирање, со седиште во Брисел (Белгија).

За ефикасно функционирање, во согласност со Статутот на ЗЕЛС, утврдени се следниве органи:

Генерално собрание, составено од 85 градоначалници;
Управен одбор, составен од 19 члена;
Надзорен одбор, составен од 5 члена;
Комитет на советите, составен од 12 члена.

Поддршка на работата на овие тела, дава стручната служба на ЗЕЛС. ЗЕЛС дејствува и на меѓународно ниво. Таа е членка на: ЦЕМР – Совет на европските општини и региони, НАЛАС - Мрежата на националните асоцијации на локални власти од земјите во Југоисточна Европа, АЛДА - Асоцијација на агенции за локална демократија и ја игра улогата на Секретаријат на градоначалниците –делегати во Конгресот на локалните и регионалните власти на Советот на Европа (ЦЛРАЕ) и на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија. ЗЕЛС придонесува за развој на локалната демократија и за успешно спроведување на децентрализацијата на власта и дава активен придонес во залагањата на нашата земја, за влез во Европската унија и во НАТО.

Активностите на ЗЕЛС и напредокот на децентрализацијата во нашата земја, сè повеќе предизвикуваат интерес кај поголем број асоцијации на локални власти од други земји и странски државни институции кои сакаат да соработуваат со ЗЕЛС и да црпат непосредни искуства од активностите на Заедницата, за што оваа година, ЗЕЛС го посетија повеќе странски делегации. Во декември, ЗЕЛС прими делегации од Република Молдавија и од Украина, а во претходниот месец и од регион од Турција и Кина.

ЗЕЛС беше во фокусот на интересот во периодот на градењето на регулативата за децентрализација на власта, но нејзината улога е уште позначајна денес, во процесот на имплементирање на пренесените надлежности на општините и развивањето на локалните власти во правец на создавање на „општина по мерка на граѓаните“, или „европска општина“.

ЗЕЛС денес, одлучно ги застапува интересите на единиците на локалната самоуправа пред централната власт. Претставници на ЗЕЛС остваруваа средби со претставници на Владата на РМ и со претставници од Собранието на РМ преку постојната парламентарна Комисија за локална самоуправа во Собранието на РМ. На овие средби и преговори, ЗЕЛС секогаш излегува со конкретни иницијативи и решенија. ЗЕЛС ќе продолжи со зацртаните цели за афирмација на локалните демократски вредности, продлабочувајќи ја веќе воспоставената соработка со многу субјекти и продолжувајќи да го предводи решавањето на актуелните прашања од значење за општините.

ЗЕЛС, преку ЗЕЛС тренинг центарот, забрзано работи и на зајакнување на капацитетите на администрацијата на општините, што е клучен фактор во квалитетно извршување на надлежностите и создавање на подобри услуги за граѓаните. Своите активности ЗЕЛС сè позасилено ги насочува и во развивањето на електронските услуги на локалните власти, со цел создавање на „е - општина“, во вистинска смисла на зборот. Оваа година изработен е и Акционен план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локалните иницијативи во спречувањето на климатските промени 2012 -2015, со активности за поддршка на општините во оваа област. Стекнувањето на законска основа за извршување на надлежноста на локалната власт да управува со градежното неизградено земјиште, овозможува активна вклученост на општините и во развивањето на локалната економија, како значаен фактор за напредок на целата држава.

Пред нас претстојат предизвици кои се значајни за продолжување на демократскиот амбиент, во кој се одвиваа процесите на локално ниво, особено потребната дополнителна енергија и посветеност во процесите на евроинтеграцијата. ЗЕЛС задржувајќи ја традицијата на работа врз принципите на деполитизираност, рамноправност на членките, лојалност, политичка независност, а работејќи професионално и по европски стандарди, придонесува во развојот на демократско општество, со силна локална самоуправа во Република Македонија. Патот, по кој ЗЕЛС ќе продолжи да го гради успехот на општините, го утврди и во Стратегиски план за 2011 -2015 година.

ВИЗИЈА

ЗЕЛС е единствен претставник на единиците на локалната самоуправа, посветен на градењето на силен систем по мерка на граѓаните, со членки кои се успешни, ефикасни, финансиски независни и со рамномерен степен на развој. ЗЕЛС подеднакво ги застапува единиците на локалната самоуправа, пред Владата на РМ, институциите на ЕУ и другите меѓународни тела и организации со изградени партнерски односи.

МИСИЈА

ЗЕЛС е независна национална асоцијација на сите единици на локалната самоуправа. Таа е посветена на нивниот рамномерен развој, спроведувањето на процесот на децентрализација преку дефинирање заеднички политики, утврдувањето приоритети, квалитетното извршување на надлежностите и еднаквото јакнење на капацитетите на единиците на локалната самоуправа. ЗЕЛС е проактивен застапник на интересите на локалните заедници пред домашната јавност, централната власт и меѓународните организации.

СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ:

- 1. Лобирање и градење капацитети за лобирање;**
- 2. Тековно решавање проблеми;**
- 3. Финансиска стабилност на општините;**
- 4. Воспоставување систем за обука за претставници на ЕЛС;**
- 5. Поддршка за користење на претпристапните ЕУ –фондови;**
- 6. Ажурност на комисиите;**
- 7. Обезбедување финансиска одржливост на ЗЕЛС;**
- 8. Зајакнати капацитети на стручната служба на ЗЕЛС;**

РАБОТА НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС

ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ

Одржана една седница на Генералното собрание на ЗЕЛС, во текот на 2012 година:

1. Шеста седница на Генерално собрание на ЗЕЛС, одржана на 7 декември, 2012 година, во хотелот „Индекс Горица“, Охрид

За овој состав на градоначалници, членови на Генералното собрание на ЗЕЛС, ова беше последна, заедничка седница, бидејќи во март, 2013 година се спроведуваат редовните локални избори. Актуелниот претседател на ЗЕЛС, Коце Трајановски, градоначалник на Град Скопје, пред присутните ги презентираше најзначајните резултати што беа реализирани во текот на изминатиот четиригодишен мандат на овој состав, притоа ги претстави и утврдените приоритетни активности за следниот период. На седницата, делегатите ја усвоија завршната сметка на ЗЕЛС за 2011 година, која уште во март, 2012 година ја усвои УО на ЗЕЛС и Надзорниот одбор, но не и Генералното собрание, бидејќи средбата која беше одржана во април, имаше свечен карактер, односно беше посветена на одбележувањето на 40 годишнината од постоење на ЗЕЛС. Присутните го разгледаа и усвоија Планот за работа на ЗЕЛС за 2013 година и Буџет на ЗЕЛС за 2013 година. Планот за работа во целост го следи Стратегискиот план на ЗЕЛС. Со планот се предвидени повеќе активности за воведување на

новиот состав на градоначалници во работата на ЕЛС, одржување на обуки и издавање на Прирачник за новоизбраните локални функционери. Продолжуваат активностите за лобирање и застапување на општините, предлагање на иницијативи и предлози за подобрување на законската регулатива, ажурирање на Систематизираниите ставови на ЗЕЛС. Се продолжува и со зајакнувањето во делот на ИКТ технологијата, преку изработка на неколку клучни апликации: електронски систем за издавање на одобрение за градење, софтверска апликација за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи и дигитални сертификати, електронска наплата на локални давачки, софтвер за урбанистички планови, електронско водење на прекршочна постапка во согласност со Законот за јавна чистота, студија за општински оперативен систем, студија за ЕСКО и енергетско ефикасна зграда на ЗЕЛС, спроведување на студија за основање на „ЗЕЛС банка на општините“. Се планираат активности за интензивирање на поддршката на општините при аплицирање во ЕУ фондови, потоа организирање на седми по ред Саем на општините „ЗЕЛС ЕКСПО“, испорачување на низа обуки за општинската администрација, според Планот за обуки за 2013 година и зајакнување на капацитетите на комисиите и мрежите на ЗЕЛС. Дел од активностите ќе бидат посветени и на воспоставување на систем на наплата на услуги на ЗЕЛС кон општините.

Генералното собрание го разгледа и го усвои Буџетот на ЗЕЛС за 2013 година, во кој се вклучени и средства за изработка на софтвер за урбанистички планови, обезбедени во соработка со Министерство за транспорт и врски на РМ и Агенцијата за електронски комуникации. Беше потенцирано дека во делот на приходи од членарина од членките на ЗЕЛС, се бележи мал процент на уплата на членскиот придонес, односно истиот е најнизок во споредба со претходните години. Беше посочено дека најголема буџетска поддршка, ЗЕЛС добива од СДЦ – Швајцарската агенција за соработка и развој.

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, во својот говор пред присутните делегати, истакна дека ЗЕЛС продолжува со поддршката на своите членки, во нивна изградба на општини по најсовремени европски стандарди. Како еден од најважните приоритети на ЗЕЛС и на локалните власти, Трајановски посочи дека е лобирањето за обезбедување на поголема финансиска независност на општините. За обезбедување на услови за зголемување на финансиската

независност на општините ЗЕЛС предвидува и преземање на други, конкретни чекори, преку формирање на разни фондови и банка на општините. Беше истакнато дека во 2012 година сите општини се влезени во втората фаза од фискалната децентрализација, освен една општина, за која се прават напори за надминување на проблемите со кои се соочува. Зајакнувањето на капацитетите на општинската администрација, исто така, е приоритет на ЗЕЛС, со цел создавање на ефикасни општински служби. За намалување на трошоците за обуките, во рамките на административната зграда на ЗЕЛС, во четвртиот квартал од 2012 година се вршеа реконструктивни зафати околу уредување на простории, со што се овозможи комплетирање на ЗЕЛС тренинг центарот. Работењето на мрежите во ЗЕЛС континуирано се интензивира, при што оваа година се формирани две нови: Мрежа на комунални редари, Мрежа за локални

инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај. Како значаен приоритет за ЗЕЛС е и обезбедувањето на поголем број електронски услуги, што општините ќе им ги нудат на своите граѓани. За таа намена, во рамките на ЗЕЛС, се формира ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги за општините

(ЗЕПЕ), која веќе одржува повеќе бесплатни софтверски апликации, а започнати се активности за изработка и на нови софтвери, што исто така ќе бидат бесплатни за членките на ЗЕЛС. Претседателот на ЗЕЛС, во својот говор истакна дека од 2013 година, бесплатни електронски услуги и бесплатни обуки, општините ќе добиваат во согласност со извршената обврска за платена членарина кон ЗЕЛС.

Беше истакнато дека енергетската ефикасност, зазема сè позначајно место во активностите на општините, па ЗЕЛС започна со конкретни активности за поддршка на своите членки, за што веќе изготви соодветен Акционен план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локалните иницијативи во спречувањето на климатските промени 2012 -2015. До крајот на декември 2012 година, вкупно 42 општини добија согласност да управуваат со градежното неизградено земјиште, во сопственост на државата, а преку софтверот во ЗЕЛС, кој е бесплатен за сите општини, реализирани

се над 2.000 електронски аукции. Општините имаат значајна улога и во имплементацијата на Законот за постапување со бесправно изградени објекти. Поднесени се 353.800 пријави за легализација на објекти, а направени се и законски измени за забрзување на овој процес. Постигнати се забележителни резултати во евидентирањето и прибирањето на приходите од данокот на имот. Со лобирање на ЗЕЛС постигнато е надоместоците од концесиите за искористување на водните ресурси да се распределуваат во сооднос 25 – 75% помеѓу општината и државата, а од 2016 година тој сооднос ќе изнесува 50-50%. Управувањето со земјоделското земјиште е, исто така, долгорочна цел на ЗЕЛС, како што беше управувањето со градежното неизградено земјиште, и претставува значајна мерка во создавањето на поповолни услови за рурален развој, а за овозможување на поадекватно спроведување на Законот за рамномерен регионален развој, ЗЕЛС

и понатаму бара почитување на законските одредби за распределба на утврдениот 1% од БДП за оваа намена.

Присутните делегати на Генералното собрание, дискутираа за многу предизвици со кои се соочуваа општините, при извршувањето на надлежностите, меѓу кои и за недостатокот на средства за образованието. Беа изнесени и повеќе предлози за натамошни приоритети во лобирањето на ЗЕЛС, при што беше потенцирана потребата од подготвување на нов закон за финансирање на општините. Особено беше посочена потребата, најголем процент од персоналниот данок да биде

приход на општината, бидејќи тоа е приход од граѓаните и треба исклучиво да биде наменет за нивната општина. Беше предложено да се лобира за редизајнирање на финансирањето на помалите општини, или да се изнајдат нови финансиски извори како приходи на руралните општини, за обезбедување на еднаква развиеност на сите општини. Беше посочено дека општините треба да направат напори да ја зголемат наплатата на данокот на имот. Присутните ја истакнаа потребата да се

преиспита распределбата на средства за капитални инвестиции. Законот за градежно земјиште е повеќе во полза на урбаните општини, бидејќи руралните немаат урбанистички планови, од каде немаат градежно земјиште, заради што беше предложено да се изнајдат механизми за поддршка на општините во изработка на урбанистички планови, што е поврзано и со легализацијата на дивоградбите. Беше посочено дека треба позасилено да се потенцира потребата на ист третман на општините од централната власт, независно од која политичка определба е градоначалникот на општината. Делегатите, го реактивираа барањето за апанажа по завршувањето на нивниот мандат, како избрани лица на непосредни избори.

УПРАВЕН ОДБОР НА ЗЕЛС

Одржани пет седници на Управниот одбор на ЗЕЛС

1. **Седма седница на УО на ЗЕЛС**, одржана на 19 март, 2012 година, во просториите на општина Берово
2. **Осма седница на УО на ЗЕЛС**, одржана на 25 мај, 2012, во просториите на Општина Маврово – Ростуше
3. **Деветта седница на УО на ЗЕЛС**, одржана на 31 август, 2012 година, во просториите на општина Чаир
4. **Десетта седница на УО на ЗЕЛС**, одржана на 5 ноември, 2012 година, во просториите на училиштето „Блаже Конески“, во општина Аеродром
5. **Единаесетта седница на УО на ЗЕЛС**, одржана на 6 декември, 2012 година, во хотел „Индекс Горица“, во Охрид

Седма седница на Управниот одбор на ЗЕЛС одржана во општина Берово

На оваа седница внимание беше посветено на средствата од блок дотациите што од страна на МОН не им беа префрлени на општините за месец декември, 2011 година, заедно со последната транша од распределбата на ДДВ за локалните власти, за истиот месец. Беше истакнато дека проблемите со исплатата на ДДВ -то продолжуваат и во почетокот на оваа година, бидејќи е исплатена една рата и тоа со помал износ од вредноста објавена во циркуларните писма на Министерството за финансии. Не се исплатени средствата и од реализираните проекти за рамномерен регионален развој, фондот за води и други фондови, а присутните укажаа на потребата од навремено доставување на средствата од Агенцијата за патишта, кои се многукратно намалени, а се исклучително потребни за санирање на улиците по зимскиот период. Беше предложено да се побара бенефицирана цена за нафтата за греење за училиштата и за бензините за превоз на учениците, како и за електричната енергија за потребите на јавните претпријатија на општините. Беше истакнато дека ЈП во општините плаќаат на фактурирана, а не на реализираната вредност, што претставува дополнителен финансиски проблем.

Претседателот на ЗЕЛС најави нова тура на донација од 40 користени автобуси од ЈСП Скопје, за превоз на учениците, кои ќе им бидат дадени на заинтересираните општини. Беше дискутирано дека треба да се изнајде законско решение за вклучување на овие автобуси во сообраќајот, како и обезбедување на дополнителни финансиски средства, во блок дотациите за образование. Беа истакнати предизвиците со кои се соочуваат општините во функционирањето на одредени установи, особено градинките, поради заминување во пензија на персоналот и неможноста за вработување на нови лица, бидејќи соодветните министерства не ги издаваат потребните согласности, иако станува збор за старо финансирање. Управниот одбор на ЗЕЛС ја разгледа и предлог-уредбата за утврдување на критериумите за распределбата на блок дотации од областа на културата, за 2013 година. Притоа, беше предложено да се побара објаснување дали новоформи-

раните локални установи од областа на културата (библиотеки, музеи...) може да се финансираат со блок дотации.

Беа изнесени и забелешките од управниот орган на Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС, околу Законот за проценителите. Беше договорено дека треба да се побара од МФ уште еднаш да ја разгледа можноста при откуп на државно земјиште, кое се користи како дворно место, особено на фабрики и други видови производствени објекти, средствата да се делат во сооднос, како кај продажбата и на градежното неизградено земјиште. Беше договорено да се формира заедничка комисија со претставници од ЗЕЛС и од МФ за разрешување на настанатите проблеми.

Присутните беа запознаени со прашањата и заклучоците од седницата на Комитетот за отпад при Владата на РМ. Донесените заклучоци беа прифатени од УО, а беше најавено дека на 20 март, 2012 година, ЗЕЛС во соработка со МТВ и со МВР ќе спроведе обука за зајакнување на капацитетите на комуналните редари. Особено беше нагласена можноста ЗЕЛС да го изготви Електронскиот регистер на изречени прекршоци, преку подготвување на посебна веб - базирана апликација, достапна до сите општини и надлежните министерства, а особено Комисиите за прекршоци, пред кои се водат постапките. Регистарот ќе ги опфаќа и електронските обрасци и доказните фотографии, заради поефикасно постапување.

На оваа седница, беа избрани и членови во Комисијата за јавна набавка на софтвер и серверска опрема за спроведување на Законот за регистар на подземни инфраструктурни објекти и придружни инсталации и набавка на софтверска апликација за електронско издавање на одобрение за градење врз основа на Законот.

Беа избрани и членови во Комисијата за спроведување на постапка за концесија за користење на води за производство на електрична енергија, при што дополнително општините ќе се изјаснат дали средствата ќе се делат само на властите каде водата се претвора во енергија, или на сите општини, низ кои таа вода минува.

Членовите на УО на ЗЕЛС едногласно го усвоија годишниот и финансискиот извештај на ЗЕЛС за 2011 година. Беше истакнато дека странските донации за поддршка на Асоцијацијата се намалуваат и дека ЗЕЛС презема активности во правец на зголемување на самоодржувањето. За таа цел беше предложен и усвоен изготвениот Правилник за утврдување на услугите кои се обезбедуваат по основ на членство во ЗЕЛС и останатите кои се обезбедуваат врз основа на специфичен надомест. Управниот одбор ја разгледа состојбата и со плаќањето на членарината на ЗЕЛС од страна на членките на Асоцијацијата. Беше констатирано дека општините треба да направат напори навремено да ја реализираат оваа обврска.

Одржана осма седница на Управниот одбор на ЗЕЛС во општина Маврово -Ростуше

Недостатокот на финансиски средства во образованието беше темата за која најмногу се дискутираше на оваа седница на УО. Беа разгледани и предлог методологиите за распределбата на блок дотациите за образование за 2013 година при што беше

укажано дека промените на критериумите во методологијата би значеле само прелевање на средства од една во друга општина, а решението е зголемување на средствата за образование за најмалку 30%.

Општините се соочуваат со недостаток на средства, особено во делот на обезбедување на превоз во средно задолжителното образование, но и со трошоци поврзани со континуирано зголемување на цените на енергенсите, долгови кои сè уште не се подмирени и за кои општините очекуваат нивно зголемување поради веќе покренатите тужби од страна на фирмите кон кои не го исплатите долгот. Членовите на УО истакнаа дека недостаток на средства имаат речиси сите општини, независно дали се рурални или урбани, што покажаа и податоците од анализата што ја направи ЗЕЛС за висината на вкупниот долг од 2011 година и од првиот квартал од 2012 година, каде се прикажани и долговите за превоз, за енергенси и проекциите за недостатокот на средства во образованието, до крајот на 2012 година. Беше потенцирано дека трошоците за превоз во руралните општини се огромни, заради непостоење на интерес кај превозниците да возат по неисплатливи линии и лоша патна инфраструктура. Во дискусијата беше потенцирано дека ретроактивно општините

мора да ги добијат и непрефрлените средствата од ДДВ, од месец декември, 2011 година и неисплатените блок дотациите за образование за дел од првото тримесечје од 2012 година. Некои општини ја разгледувале и можноста за задолжување, но надлежното Министерство за финансии не дало согласност за кредит за оваа намена. Како дополнување, беше истакнат и проблемот со промената на категоријата на потрошувач за користење на услугите на топлификација, бидејќи со промените, училиштата се изедначуваат со тарифите кои се пресметуваат за индустриски објекти, со што значително се зголемуваат износите на средства кои недостигаат во дотациите. Одговорот на Регулаторната комисија, на барањето на ЗЕЛС, гласеше дека секоја промена на Тарифникот кај училиштата, претпоставува зголемување на цената кај другите потрошувачи, односно кај граѓаните. Беше потенцирана потребата од итен ребаланс во буџетот за оваа област. По долгата дискусија освен заклучокот за свикување на итен составок со надлежните министерства и претставници од ЗЕЛС, беше утврдено да се уважат податоците за недостигот на средства утврден во посебен преглед од страна на ЗЕЛС и истите соодветно да се предвидат со ребалансот на буџетот, при утврдувањето на висината на вкупната блок дотација да се утврди посебна варијабилна која ќе соодветствува на реалната цена на електрична енергија и цената на нафтата (во согласност со утврдените тарифи на соодветните регулаторни тела). Заостанатите средства од

ДДВ за 2011 година и блок дотацијата за образование за првото тримесечје во најкраток рок да им биде исплатена на општините, а блок дотацијата соодветно да ја предвиди и промената на категоријата на потрошувач за греење, особено што објектите на образованието имаат третман на индустриски потрошувачи.

Членовите на УО на ЗЕЛС ги усвоија актите- правилници, што ги подготви ЗЕЛС, кои произлегуваат од Законот за заштита на личните податоци. Дирекцијата за заштита на личните податоци даде согласност на предлог – актите.

На седницата беше разгледан и текстот на Предлог - законот за автокампови. Управниот одбор донесе заклучок да не се прифаќа овој предлог-закон, бидејќи одредбите во него се во директна колизија со низа закони како: Закон за градежно земјиште, Закон за градење, Закон за урбанистичко планирање и Закон за угостителска дејност, како и под- законските акти произлезени од овие закони. Овластувањето на оваа агенција за повеќе активности според овој закон подразбира мешање во надлежностите на општините како и надлежностите на други институции.

На седницата на УО се дискутираше и за иницијативата, во некои општини, за соодветно отпишување на дел од надоместокот за комунална такса за улично осветлување, поради воведувањето на рестрикции. УО на ЗЕЛС, ја задолжи стручната служба на ЗЕЛС да преземе активности за запознавање на сите општини со моделите на ЈПП и добрите практики, како можност за утврдување на стратегија за долгорочно намалување на трошоците по овој основ од страна на општините.

Членовите на УО дискутираа и за потпишување Меморандум за соработка со Министерството за образование и наука и Агенцијата за млади и спорт, со кој се иницира повторно заживување на училишниот спорт и спортското натпреварување меѓу учениците. На седницата беше разгледан и усвоен и предлог-меморандум за соработка со Секретаријат за европски прашања – СЕП. СЕП и ЗЕЛС меѓусебно ги признаваат активностите на Академијата за обука на СЕП и ЗЕЛС тренинг центарот – ЗТЦ, но ги препознаваат и заедничките цели за искористување на ИПА фондовите на Европската унија.

Со процесот на усогласување на законодавството на РМ со Европската унија се донесуваат прописи кои претпоставуваат итно постапување на општините, а вообичаено тоа претпоставува нови вработувања и финансиски ресурси. Пренесувањето и утврдувањето на нови обврски врз основа на законот не е во согласност со начелото на децентрализација на власта, заради што е потребно да се обезбедат соодветни финансиски средства.

Одржана деветтата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, во просториите на општина Чаир

Управниот одбор на оваа седница донесе заклучок за организирање на средба на високи претставници од Министерствата за образование и наука, од финансии, од култура, од труд и социјала и од локалната самоуправа за утврдување на мерки за надминување на предизвиците во спроведувањето на надлежноста образование, при што ќе се инсистира на планирање на реални трошоци во буџетот за 2013 година. Управниот одбор ја разгледа информацијата за активностите од процесот и прогресот во реализацијата на проектот „јавни работи“ за вработување на 2000 лица во општините. ЗЕЛС имаше активна улога во комуникацијата со своите членки за адекватно спроведување на целиот процес. Управниот одбор дискутираше за новите правила за работа на Советот на Европа и за критериумите за избор на

делегатите и нивните заменици во Конгресот на локални и регионални власти, при Советот на Европа. Во согласност со овие правила, членовите на делегацијата треба да опфаќаат најмалку 30% жени, односно истиот однос да постои и кај членовите и кај нивните заменици.

Управниот одбор го усвои текстот на Меморандумот за соработка меѓу ЗЕЛС и „Групацијата на странски инвеститори“ при Стопанската комора на Република Македонија. Во точката „разно“ беше покрената дискусија за утврдување на тарифа за индустриска струја за локалните јавни институции, јавните претпријатија и стопанства. Беше истакнато дека е потребно да се ревидираат мрежните правила, кои во согласност со законот ги предлага субјектот кој врши дистрибуција на електрична енергија, додека за истите согласност дава Регулаторната комисија за енергетика, чија дејност е да го штити јавниот интерес. Се постави и дилемата дали е добро решението преземањето на објектите на енергетската мрежа кои преминуваат во стопанисување од страна на ЕВН Македонија да се прикажуваат како инвестиции врз основа на преземените обврски со договорот за продажба на ЕСМ. Беше укажано дека е потребно што поскоро применување на Законот за подземните инфраструктурни објекти и инсталации, со цел евидентирање на сите објекти на електроенергетската мрежа и нивно оданочување со данок на имот. Беше заклучено да се реафирмира барањето на ЗЕЛС упатено до Регулаторната комисија за енергетика, а во рамките на внатрешната организациска структура да се изготви иницијатива за изменување и дополнување на Законот за енергетика со кој ќе се утврдат мерки за надминување на недоволните состојби за општината.

Одржана десеттата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС во општина Аеродром

На седницата присуствуваше и министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески, кој ги запозна градоначалниците со Извештајот за спроведувањето на Законот за бесправно изградени градби. За таа цел, министерот побара, до 1 јануари, 2013 година, општините поажурно да постапуваат по предметите со барања

за легализација на објектите. Посочи дека до крајот на месецот очекува да бидат прифатени измените во Законот за бесправно изградени градби, што моментно се наоѓа во собраниска процедура. Анализата што ја направи Министерството за транспорт и врски, објавена во Извештајот за спроведувањето на Законот за бесправно изградени градби, покажува дека во зададениот рок стигнале 353.800 пријави за легализација на објекти. До крајот на октомври постапката за легализација е завршена на 34.952 објекти, одбиени се 477 предмети, постапката е запрена за 95.416 предмети, а само уште 51.537 предмети се со започната постапка. За 170.417 предмети, постапката сè уште не е започната.

Беше истакнато дека во повеќе општини потребно е зајакнување на службите кои ги спроведуваат овие постапки, или привремено ангажирање на кадри кои ќе ги отвораат предметите и ќе утврдуваат дали се доставени сите потребни документи.

Беше договорено МТВ да организира уште една обука за стекнување со лиценца за проценител. Со Законот за проценители, оваа обврска стапува на сила веќе на 1 јануари 2013 година, а огромен број на општини сè уште немаат обезбедено сопствени вработени, кои се стекнале со оваа лиценца. Пред министерот беше изнесено и барањето што произлезе од Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС, за промени во Законот за проценка и Законот за даноци на имот. Беше договорено седницата на Генералното

собрание на ЗЕЛС да се одржи на седми декември, 2013 година, во Охрид. Беше изнесена информацијата за спроведување на Законот за регионално интегрирано управување со отпад и беше посочено општините да ја разгледаат можноста за финансирање на физибилити студии за управување со отпад од страна на Светската банка, а истовремено беше укажано, општините до ЗЕЛС навремено да достават мислење по Правилникот за методологијата за формирање на цената за собирање, транспортирање и отстранување на отпадот, кои потоа ќе бидат доставени до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Се дискутираше и за примената на Упатството за начинот на трезорско работење, а градоначалниците го посочија и проблемот со далечината на канцелариите на трезорот, кои се лоцирани во поголемите градови, со што се генерираат големи трошоци за превоз на лицата кои ги доставуваат документите до трезорот. Управниот одбор на ЗЕЛС го усвои текстот за Меморандум за соработка помеѓу ЗЕЛС и независниот синдикат на пожарникарите на РМ (НСПМ).

По однос на доставените барања од Мрежата на комуналните редари беше истакнато дека досега е постигнат значаен напредок во оваа област и дека наскоро ќе биде изготвен и соодветен софтвер за електронско водење на прекршочните постапки, во согласност со Законот за јавна чистота. Членовите на УО побараа да се контактира со Комисијата за локална самоуправа при

Собранието на РМ, со цел зголемена соработка при разгледување на законите кои се однесуваат на локалната самоуправа и конструктивни консултации со општините во подобрувањето на законската регулатива во полза на општините.

Одржана 11-та седница на Управниот одбор на ЗЕЛС во Охрид

На седницата беа разгледани значајни документи и планови за работењето на Заедницата, кои треба да бидат усвоени од највисокото тело на ЗЕЛС, Генералното собрание. Студијата за банка на општините беше презентирана од страна на експертите избрани на објавениот јавен тендер на ЗЕЛС. Членовите на УО истакнаа дека ваква банка ќе биде исклучително во функција за општините, особено при искористувањето на средствата од европските фондови, каде најчесто се финансира дел од проектот, па потоа се префрлаат средствата. Беше истакнато дека банката ќе биде во полза на сите општини, а особено во полза на помалите општини, кои располагаат со многу мали буџети. Управниот одбор заклучи да се прошири Студијата со дополнителни елементи кои ќе дадат резултати за степенот на нејзиното позитивно работење и утврдување на можните начини на функционирање. На седницата беше образложен Предлог - планот за работа на ЗЕЛС за 2013, буџетот на ЗЕЛС за 2013 година и Планот за јавни набавки за 2013 година. Управниот одбор на ЗЕЛС едногласно ги усвои овие документи. Пред Управниот одбор на ЗЕЛС беше презентирани и Акцискиот план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 – 2015 година. Со овој план, ЗЕЛС е меѓу водечките асоцијации од регионот кои имаат изработено ваков документ. Во Акцискиот план се предвидува формирање на Фонд за финансирање на проекти од областа на енергетска ефикасност, како и изработка на анализа за воспоставување компании за енергетски услуги (ЕСКО), а се предвидува и можноста за отворање на посебна единица во ЗЕЛС која ќе им помага на општините во однос на подготвување студии за енергетска ефикасност и објавување на тендери од оваа област. Управниот одбор разгледуваше и предлози и барања кои до ЗЕЛС ги доставија неколку општини. Еден од

предлозите се однесуваше на предлогот за измени на Законот за патниот сообраќај, за добивање на лиценца за патен сообраќај и за комбиња со 8+1 седиште. Беше укажано дека изведување на општински превоз на патници, вклучително и заеднички превоз со соседна општина со комбиња од 16+1 седиште не е можно во ридскопланински општини со тешко пристапни патишта со тесни улици во кои големи комбиња немаат пристап. Беше разгледан и предлогот за формирање на преговарачки тим со ЕВН за одредени проблеми со кои се соочуваат општините, меѓу кои и ползноста за поднесувањето на заедничко тужбено барање за наплата на комунална такса за судски спор. Беше заклучено да се формира преговарачки тим од ЗЕЛС, а општините до ЗЕЛС да достават листа со проблеми со кои се соочуваат, но и предлози кои ќе бидат искористени во преговорите со ЕВН. Управниот одбор беше запознаен и со намерата на клириншката куќа КИБС АД Скопје за соработка со ЗЕЛС на проект за имплементација на плаќања на услугите на локалната самоуправа кои не зависат од мобилен или картичен оператор, но ги користат поволностите на интернет пристапот од различни мобилни уреди до портали кои овозможуваат плаќање од трансакциската сметка на плаќачот, за што присутните едногласно дадоа поддршка за соработка на ова поле. Присутните беа запознаени и со дописот од Амбасадата на РМ во Белград, кој пристигна во ЗЕЛС, за иницијатива за билатерална политичка и деловна соработка на општините од Република Македонија со општините од Република Србија. Исто така, УО даде насоки, ЗЕЛС да испрати допис до општините, за да се утврди долгот на Агенцијата за финансиска поддршка на руралниот развој, по основ на реализирани проекти, а за кои не се префрлени средствата.

НАДЗОРЕН ОДБОР

Одржани две седници на Надзорниот одбор на ЗЕЛС

1. **13 март, 2012 година, одржана трета седница на Надзорен одбор**, во просториите на ЗЕЛС
2. **3 декември, 2012 година, четврта седница на Надзорен одбор**, во просториите на ЗЕЛС

Трета седница на Надзорен одбор на ЗЕЛС

Надзорниот одбор на ЗЕЛС на 13 март, 2012 година, ја одржа третата седница, на која членовите го разгледуваа Извештајот за работа на ЗЕЛС за 2011 година, Финансискиот извештај за 2011 година и дискутираа за наплатата на членарината на ЗЕЛС од страна на членките на Заедницата. Беше истакнато дека обемот на активности на ЗЕЛС оди во нагорна линија, секоја година во континуитет. Извештајот за работата на ЗЕЛС за 2011 година, во изготвените 160 страници, прецизно ги опфаќа сите активности што ги реализирала Заедницата и истиот беше усвоен од присутните. Надзорниот одбор го усвои и Финансискиот извештај на ЗЕЛС за 2011 година, како и Предлог-планот за финансиско работење на ЗЕЛС за 2012 година. За следната година е планирана донација од домашната институција- АЕК, за изработка на софтвер за електронско издавање на одобрение за градење. Беше истакнато дека е потребно да се направат промени на концептот за двегодишно одржување на ЗЕЛС-ЕКСПО. Надзорниот одбор упати апел до општините навремено и во целост да извршат уплата на членарината, а оние општини кои имаат финансиски тешкотии да се обратат до ЗЕЛС, заради утврдување на соодветен број на рати за плаќање на годишниот износ на членарината. Во однос на информацијата на работењето на канцеларијата на ЗЕЛС и на градот Скопје во Брисел, НО истакна дека ЗЕЛС мора да преземе активности за зголемување на обемот на информации кои се добиваат од канцеларијата, како и да се из-

врши ревидирање на нејзините активности. Исто така, на седницата беше реафирмирано прашањето за учество на општините во распределбата на концесијата од земјоделската дејност, како и утврдувањето на правото на учество на општините во распределбата на приходите од продажба на градежното изградено земјиште. Надзорниот одбор побара со Законот за постапување со бесправно изградени објекти да биде уредено прашањето со одземање на корисничко право, заради издавање на соодветно решение за легализација и за земјиште оптоварено со право на користење.

Четврта седница на Надзорен одбор на ЗЕЛС

Во просториите на административната зграда на ЗЕЛС, на 3 декември, 2012 година Надзорниот одбор на ЗЕЛС ја одржа четвртата седница. Присутните градоначалници, дискутираа за значајни предлог- документи за активности на ЗЕЛС во 2013 година, при што беше разгледан и Извештајот на реализирани активности на ЗЕЛС во 2012 година. Членовите на Надзорниот одбор подетално беа запознаени со Предлог-планот на активности за 2013 година. Како најзначајни, беа потенцирани активностите поврзани со основната улога на ЗЕЛС, лобирање во полза на локалните власти, при што Предлог-планот содржи предлози за активности кои се однесуваат на зајакнување на капацитетите на локалната администрација и на поддршка на општините

за развивање и спроведување на електронски услуги. Укажано беше и на можноста за имплементирање на изготвената Студија за отворање на ЗЕЛС банка на општините, реализација на традиционалниот саем на општините „ЗЕЛС –ЕКСПО“, изработка на повеќе софтверски решенија што ќе ги користат општините, меѓу кои софтверот за електронско издавање на дозволи за градење, софтверот за Б-ИСКЗ, софтверот за евиденција на прекршочна постапка во согласност со Законот за јавна чистота, СМС софтверот за електронско плаќање на локални јавни давачки, изработка и публикување на Прирачник за вовед во надлежностите на локалните власти. Претставниците на НО едногласно го подржаа Предлог- планот, и предложија да се размисли околу збогатување на содржините на Саемот на општините. Едногласно беше усвоен и предлог-буџетот на ЗЕЛС за 2013 година, утврден во согласност со предвидените активности на ЗЕЛС за 2013 година. Во однос на Извештајот за реализираните активности на ЗЕЛС во 2012 година, беше констатирано дека ЗЕЛС успешно реализирал многу активности, со што адекватно ги поддржал своите членки на патот на зајакнување на процесот на децентрализација во

нашата земја. Претставниците на Надзорниот одбор ги посочија проблемите со кои се соочуваат општините со софтверот за градежно земјиште. Побараа од ЗЕЛС да се обрати до Министерството за транспорт и врски и да бара поажурно да одговори на сите прашања кои се однесуваат на евентуални настанати проблеми при јавното наддавање, би дејќи течат рокови и може да настанат и судски процеси. Надзорниот одбор побара МТВ поажурно да постапи по барањата на општините при евентуални проблеми со процесот на јавно наддавање за продажба на градежно земјиште. Исто така, Надзорниот одбор го реafirмираше прашањето за учество на општините во распределбата на надоместоците од средствата од концесија на земјоделското земјиште и побара истото да биде разгледувано на Управниот одбор на ЗЕЛС, а членовите говореа и за адекватно информирање на локалните власти за доследно спроведување на Законот за третман на бесправно изградени објекти. Надзорниот одбор укажа и на потребата за повторно иницирање на барањето за апанажа на градоначалниците, бидејќи и тие, како и пратениците во Собранието на РМ, се избрани од народот на непосредни избори.

КОМИСИИ ВО ЗЕЛС

Во рамките на ЗЕЛС, формирани се 13 комисији, кои ги опфаќаат областите што преминаа во надлежност на општините, по децентрализацијата на власта. Во својот состав имаат од пет до седум градоначалници, кои избираат претседател на комисијата. Активностите во комисиите се одвиваат на седници во административната зграда на ЗЕЛС, или со електронска комуникација, кога се изнесуваат мислења за одредени законски предлози, со што се обезбедува поголема ефикасност во работењето. Ова особено се практикува кога до ЗЕЛС стигнуваат предлог - закони, по кои локалните власти имаат многу кус рок за изнесување на своето мислење. Во текот на 2012 година Комисиите на ЗЕЛС одржале вкупно 5 состаноци. Комисиите разгледуваа значајни прашања кои претставуваа предизвик во работењето на локалните власти. Често пати тие ги разгледуваат и предлозите кои произлегуваат од соодветната мрежа, во која претставниците на општинската администрација воочиле одреден предизвик и понудиле соодветно решение. Комисијата дава конструктивни предлози и решенија, кои се насочени кон обезбедување на посоодветна законска основа за спроведување на квалитетни услуги за граѓаните. Заклучоците на секоја комисија се доставуваат на разгледување на Управниот одбор на ЗЕЛС и потоа се преточуваат во систематизирани ставови на ЗЕЛС.

1. КОМИСИЈА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
2. КОМИСИЈА ЗА ОПШТИНСКА АДМИНИСТРАЦИЈА
3. КОМИСИЈА ЗА КУЛТУРА
4. КОМИСИЈА ЗА КОМУНАЛНИ ДЕЈНОСТИ
5. КОМИСИЈА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ
6. КОМИСИЈА ЗА Е-ОПШТИНИ
7. КОМИСИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
8. КОМИСИЈА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТ
9. КОМИСИЈА ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
10. КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
11. КОМИСИЈА ЗА ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
12. КОМИСИЈА ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ
13. КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Професионални мрежи при ЗЕЛС

Во рамките на ЗЕЛС формирани се 14 професионални мрежи на претставници од администрација на општините, кои извршуваат дејности од иста област, што е во надлежност на локалната власт. Нови две мрежи: Мрежата на комунални редари и Мрежата на локални инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај беа формирани во 2012 година, на барање на општинската администрација. Интересот за членување во мрежите на ЗЕЛС, во континуитет се зголемува а сè почесто до Заедницата стигнуваат барања од општинската администрација за формирање на нови мрежи. Во 2012 година ЗЕЛС организира 36 состаноци. Комуникацијата најчесто се одвиваше преку електронска пошта, а отворени се и форуми за членовите на веб локацијата на ЗЕЛС. На состаноците на мрежите се разгледуваат значајни законски одредби од областите кои се во надлежност на општината, се дискутира за проблемите со кои се соочуваат при своето работење, се изнесуваат иницијативи и предлози за нивно разрешување. Членовите разменуваат искуства и добри практики што ги воспоставила општината. Во текот на оваа година се интензивира и взаемната соработка меѓу претставниците од две или повеќе различни мрежи, во насока на разрешување на одреден заеднички предизвик. Пример за таква соработка имаа Мрежата на финансиски работници со Мрежата на советници и на општински инспектори за образование, потоа Мрежа на одговорни лица за заштита на животната средина со Мрежата за енергетика и енергетска ефикасност, како и онаа на правниците со Мрежата на УЧР и други примери. Заклучоците што се донесуваат на состаноците, се доставуваат на разгледување во соодветните комитети во ЗЕЛС, на Управниот одбор и потоа се утврдуваат систематизирани ставови на ЗЕЛС со кои се истапува во преговорите со централната власт. Работењето на овие мрежи го поддржува стручната служба на ЗЕЛС, преку одговорни координатори. Една од стратегиските цели на ЗЕЛС е општините да имаат стручна администрација, која адекватно ќе одговори на потребите на граѓаните, па сите изнесени потреби на членовите на овие мрежи, кои се однесуваат на зајакнување на нивните капацитети се реализираат преку ЗЕЛС тренинг центарот.

Во рамките на ЗЕЛС постојат 14 професионални мрежи на администрацијата од општините

1. Мрежа за европски прашања и фондови (МЕПФ)
2. Мрежата на територијални противпожарни единици – ТППЕ
3. Мрежа за енергетика и енергетска ефикасност во рамките на ЗЕЛС
4. Мрежа на лица за управување со човечки ресурси
5. Мрежа на финансиски работни
6. Мрежа на советници и на општински инспектори за образование
7. Мрежа на одговорни лица за заштита на животната средина
8. Мрежа на правници
9. Мрежа на урбанисти
10. Мрежа на ЛЕР
11. Мрежа на ИТ лица
12. Мрежа на лица за односи со јавност во општините (ПР)
13. Мрежа на комунални редари
14. Мрежа на локални инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај

ЛОБИРАЊЕ И ЗАСТАПУВАЊЕ

Процесите на лобирање и застапување имаат суштинско значење во вкупниот обем на активности на ЗЕЛС. Всушност, лобирањето и застапувањето претставуваат најзначајната стратемиска цел на Заедницата. На свеченоста одржана по повод одбележувањето на Јубилејот - 40 години постоење на ЗЕЛС, беа врачени јавни признанија, како благодарност на одредени личности кои со својот личен ангажман во изминатиот период, дадоа голем придонес во лобирањето пред централната власт за реализација на голем дел од Систематизираните ставови на ЗЕЛС.

Претставниците на општинската администрација, воочувајќи ги законските празнини или недостатоци, утврдуваат предлози и иницијативи за подобрување на постапките за извршување на локалните надлежности, или за подобрување на законската регулатива. Сите предлози кои произлегоа од работењето на мрежите во ЗЕЛС, беа разгледувани и од страна на соодветните комисији на ЗЕЛС и по одобрување од Управниот одбор на ЗЕЛС беа упатувани до централната власт.

Систематизираните ставови на ЗЕЛС (документ каде се содржани сите барања за измени на закони и други акти) претставува силна алатка на ЗЕЛС во процесот на застапување на интересите на општините. Радува фактот што од година во година централната власт прифаќа голем број на предлози и иницијативи на ЗЕЛС. Но, обемот на содржините на овој документ воопшто не се намалува, туку секое исполнување на одредено барање се надополнува со ново барање, утврдено од страна на општините и ЗЕЛС.

Интензивна соработка и консултации се водеа со многу министерства, а оваа година изразена беше соработката со Министерството за транспорт и врски, Министерството за образование и наука, Министерството за финансии и Министерството за животна средина и просторно планирање. Дијалогот беше насочен

кон изнаоѓање на финансиски извори за зајакнување на локалните буџети, проблеми со примената на Законот за легализација на дивогоградбите, воспоставување на систем за е- издавање на одобренија за градење, воспоставување на систем за издавање на ИСКЗ дозволи, покривање на дефицитот во финансирањето на основното и средното образование, регионално интегрирано управување со отпад и сл.

Принципот на работење на ЗЕЛС е препознатлив по тоа што во своите иницијативи, предлози, забелешки, секогаш нуди и свое, прецизно утврдено, предлог - решение. Во текот на 2012 година, телата на ЗЕЛС разгледаа и изготвија низа мислења, забелешки, иницијативи и предлог -решенија за закони, подзаконски акти, стратемиски документи кои беа упатувани до соодветните институции. Голем број од нив беа прифатени од страна на централната власт, со што и во оваа година, за своите членки, ЗЕЛС обезбеди низа квалитетни измени и дополнувања на закони и подзаконски акти во кои се опфатени надлежности на локалната власт.

Беше прифатени иницијативите на ЗЕЛС за измени во Законот за постапување со бесправно изградени објекти, со кои се забрзува целокупната постапка за реализирање на процедурата за легализирање на објектите, а беше прифатено и барањето постоењето на корисничко право врз земјиштето да не претставува пречка за издавање на решение за легализација.

На иницијатива на ЗЕЛС беше донесен нов Закон за комунални дејности со кој е утврдена рамката за спроведување на комуналните дејности што се уредени со поединечни закони.

На барање на ЗЕЛС извршени се измени во Законот за јавна чистота, па на комуналните редари им е овозможено да вршат легитимирање, а со измените во Уредбата за униформи, за сите комунални редари во земјава се утврдува да имаат исти униформи.

ЗЕЛС преку ваквиот начин на лобирање, успеа да реализира законски измени и во полза на помалите, рурални општини, односно обезбеди надоместоците од концесиите за искористување на водните ресурси да се распределуваат во сооднос 25 – 75%, помеѓу општината и државата, кој, пак, од 2016 година е утврдено да изнесува 50-50%.

Измени, на иницијатива на ЗЕЛС беа донесени и во Законот за земјоделско земјиште, каде се овозможи, да се легализираат и објекти кои се наоѓаат на земјоделско земјиште (фарми, оранжерии...). Со тоа им се овозможи на голем број земјоделци да ги легализираат своите објекти, преку кои ќе можат да обезбедуваат средства за унапредување на земјоделството, како и поефективно да ги искористуваат средства од европските фондови. Од страна на централната власт, усвоено беше и барањето на ЗЕЛС за обезбедување на рамноправна вклученост и на претставници на општината, во постапките на давање под закуп на земјоделското земјиште на територијата на соодветната локална власт.

На барање на ЗЕЛС, Министерството за информатичко општество и администрација воспостави механизам за размена на податоци за испорачаните обуки за државните службеници.

Преку ЗЕЛС се издејствува измена на Законот за животна средина, за електронско издавање на Б интегрирани дозволи и одобрување на елаборати, со водење на електронски регистри за истите, за што ЗЕЛС веќе презеде и конкретни чекори кон развивање на електронски софтвер за нејзините членки.

На иницијатива на ЗЕЛС, дојде и до измена на Законот за превоз на патниот сообраќај, бидејќи поголем број општини беа засегнати со регулирање на статусот на автобусите кои ги добија по пат на донација. Беше овозможено општините и градот Скопје доколку имаат во сопственост возила за превоз на патници со повеќе од 8+1 седиште за вршење на превоз да не треба да поседуваат лиценца.

Поради фактот што листата на иницијативи, по која ЗЕЛС лобираше и ги застапуваше интересите на своите членки е навистина голема, во ова поглавје ќе ги нотираме сите акти за кои се расправаше во ЗЕЛС, се изградија соодветни ставови и беа покренати конкретни иницијативи:

Доставени мислења и забелешки по:

- Закон за измени и дополнувања на Законот за водите
- Закон за регионално управување со отпад
- Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за шуми
- Предлог- закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделско земјиште
- Закон за постапување со бесправно изградени објекти
- Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за градење
- Предлог- закон за изменување и дополнување на Законот за градежно земјиште
- Предлог- закон за изменување и дополнување на Законот за пожарникарството
- Закон за процена
- Предлог- закон за автокампови
- Закон за административните такси
- Предлог - закон за минерални сировини
- Закон за трговија на зелени пазари
- Предлог- закон за индустриски зони
- Закон за добивка
- Закон за јавна чистота
- Предлог - закон за комунални дејности
- Предлог - закон за изменување и дополнување за Законот за заштита на животната средина
- Методологија за процена на пазарна вредност на недвижен имот
- Методологија за следење на реализацијата на Програмата за децентрализација и развој на локалната самоуправа во Република Македонија 2011 – 2014 година
- Програма за финансиска поддршка на рурален развој за 2012 година
- Националната стратегија за консолидација на земјоделското земјиште во Република Македонија за периодот 2012-2020 година, со оперативен план
- Национална стратегија за ЛЕАДЕР пристапот во рамки на политиката за рурален развој во Република Македонија за периодот 2013-2020 година

- Годишен план за соодветна и правична застапеност
- Национална стратегија за ХИВ 2012-2016 година
- Предлог - програма за промоција и поддршка на туризмот на РМ за 2013 година од страна на Агенција за промоција и поддршка на туризмот
- Информацијата за прогресот во реализацијата на планираните активности за изградба на пристапни рампи, лифтови и подвижни платформи за лицата со инвалидност во објекти кои што се од јавен интерес
- Информација за предлог - мерки за подобрување на наплатата на даноците на имот
- Информација за стандардизација на документите и начинот на поднесување на прекршочните пријави во врска со Законот за јавна чистота, со цел забрзување на постапката за присилна наплата на истите.
- Информација за промотивниот материјал за нови атрактивни локации на територијата на РМ за привлекување на странски инвеститори
- Информација во однос на Акцискиот план за електронски услуги од страна на општините – дозволи, решенија и други јавни услуги
- Информација за проектот „Нема погрешна врата“
- Листа на локации предвидени за изградба на мали хидроцентрали за доделување на концесии за користење на вода за производство на електрична енергија
- Проект за поставување и ставање во функција на 20 монтажни унифицирани објекти наменети за продажба на сувенири и друг вид промотивен материјал
- Нацрт - информација за активностите за воспоставување и имплементација на проектот „База на сите плански документи на национално и регионално ниво (2012 – 2015)“
- Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотации за основно образование за 2013 година
- Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотации за средно образование за 2013 година
- Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотации за јавните установи за деца – детски градинки по општини за 2013 година

- Уредба за методологијата за распределба на приходите од ДДВ по општините за 2013 година
- Уредба за утврдување на критериумите за распределба на блок дотации за јавните установи за социјална заштита – домови за стари лица за 2013 година
- Уредба за утврдување на критериумите за распределба на блок дотации од областа на културата за 2013 година
- Уредбата за составот на советите на речните сливови
- Уредбата за елаборати за животна средина во надлежност на ЕЛС
- Правилник за вклопување на бесправно изградени објекти во урбанистичка планска документација
- Претпристапна економска програма за периодот 2013- 2015 година
- Правилникот за методологијата за пресметување цена за собирање, транспортирање и отстранување на отпад
- Правилникот за формата и содржината, како и начинот на водењето на Регистар на отуѓено и дадено под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија
- Правилник за начинот на организирање на бесплатниот превоз на учениците, учениците со посебни образовни потреби и лицата за нивна придружба од местото на живеење до јавното средно училиште
- Правилник за измени и дополнувања на Правилникот за формата и содржината на барањето за добивање дозвола за преработка, третман, и/или за складирање на отпад
- Правилник за начинот на организирање на бесплатен превоз на ученици со посебни образовни потреби и лицата за нивна придружба од местото на живеење до јавното средно училиште
- Правилник за енергетската контрола и методологиите за мерење и верификација на заштеда на енергија
- Инцијатива за измени и дополнувања на Правилникот за гранични вредности на ниво на бучава во животната средина.
- Барање за изменување и дополнување на Правилникот за нормативите и стандардите за урбанистичко планирање и негово усогласување со Законот за безбедност во сообраќајот на патиштата.
- Барање за финансиска поддршка од Владата на Република Македонија за општините со блокирани сметки, со цел навремено и непречено спроведување на локалните избори

- Барање за дополнително отворање на регионални трезорски канцеларии низ целата територија на Република Македонија
- Иницијатива за изменување и дополнување на Упатството за трезорско работење
- Иницијатива за изменување и дополнување на Законот за даноци на имот
- Иницијатива за финансирање на новоформираните локални установи од областа на културата: музеи, библиотеки и други културни институции преку блок-дотации од областа на културата
- Иницијатива за изменување и дополнување на Законот за јавна чистота по ригорозни казнени мерки за уништување или оштетување на имот на локалната самоуправа
- Иницијатива за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај во врска со статусот на донираните автобуси
- Иницијатива за измена на Законот за основното образование за примената на членот 128, став 6, од Законот за основно образование со што директорите на училиштата по истекот на два мандата се спречени повторно да конкурираат за истата функција
- Иницијатива за апанажа за градоначалниците
- Иницијатива за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси- во делот на утврдувањето на висината на таксата за користење на простор за паркирање
- Барање за отворање на наменска сметка за општините со блокирани сметки
- Барање за организирање на обуки со цел олеснување на процесот на имплементацијата на Законот за процена
- Иницијатива за електронско издавање на Б- дозволи
- Барање за постапување по Заклучокот на Комитетот за отпад при Влада на РМ за изработка на софтверска апликација за прекршочните постапки во согласност со Законот за јавна чистота
- Барање за обезбедување на финансиска поддршка за општините за спроведување на локалните избори во 2013 година
- Барање до Државно правобранителство на РМ за правно толкување на одредби од Законот за градежно неизградено земјиште
- Барање за добивање на согласност за вработување на лица на испразнети позиции по основ пензионирање за кои е обезбедено старо финансирање - култура, образование, градинки
- Барање за отворање на наменски сметки во согласност со Законот за постапување со бесправно изградени објекти

- Барање до АЕК – воспоставување на систем за електронско издавање на одобрение за градење
- Информација до ЕВН за проблемите на општините
- Барање за преземање на педагози од училиштата во градинките
- Барање за општините за потреби од нафта од државните резерви
- Мислење до МЛС по информација на Проектот замена на живини со енергетски ефикасни светилки во уличното осветлување по општините

Студија за банка на општините

ЗЕЛС во 2012 година објави тендер со понуда за подготвување на студијата за банка на општините. По електронската аукција, за најповолен понудувач за изработка на студијата беше избран стручниот тим од Центарот за економски истражувања, при Економскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје. Идејата за изработка на ваква студија произлезе од укажувањата на членките на ЗЕЛС –општините, за потреба од формирање на алтернативни извори за користење на средства од страна на општините, особено при постојни ригорозни банкарски услови за добивање на кредит, тешкотиите при добивањето на согласност за задолжување на локалните власти од централната власт, потребата од инвестирање во покрупни капитални инвестиции на локално ниво и адекватното искористување на средствата од ЕУ и други странски фондови. Студија беше презентирана на 11 седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, одржана на шести декември 2012 година и наиде на делумно одобрување од страна на членовите на УО, при што беше оставен простор за нејзино целосно прифаќање, поради потребата од обезбедување на дополнителни информации и консултации со релевантни фактори од земјата од областа на финансиите, како и реализирање на предлозите за проширување на Студијата со дополнителни елементи кои ќе дадат резултати за степенот на нејзиното позитивно работење и утврдување на можните начини на функционирање.

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) И ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ)

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАРОТ, во текот на 2012 година, даде силна поддршка за континуирано усовршување и надградување на капацитетите на општинската администрација, преку реализација на низа квалитетни обуки. Она што претставува голем чекор во развивањето на оваа единица на ЗЕЛС е обезбедувањето на просторни услови за одржување на обуките, во рамките на административната зграда на ЗЕЛС. Поточно, во последниве два месеца од 2012 година, со адаптација на просторот, се уредија сали за обуки, кои се обезбедени со квалитетна опрема за спроведување на Програмата за обуки на ЗТЦ. На овој начин ќе се заштедат финансиски средства кои во изминатиов период беа издвојувани за хотелските сали за држење на обуките.

Активностите што во 2012 година ги реализираше ЗЕЛС тренинг центарот беа во согласност со стратегиската цел на ЗЕЛС, за воспоставување на систем на обуки, со утврдени стандарди за следење на потребите, евалуација и сертификација на стручната подготвеност на државните службеници и другите функционери од ЕЛС. Процесот на децентрализација е многу динамичен, па оттука потребно е интервентно да се преземаат активности за пренесување на знаења, размена на искуства и советувања за новите законски решенија и прописи, со цел нивна квалитетна

имплементација, за понуда на квалитетни услуги за граѓаните. Со исполнувањето на законските одредби за воведување на одговорно лице за човечки ресурси во секоја општина, се зајакна и грижата за кариерниот развој на вработените, што подразбира нивно континуирано надградување кое, меѓу другото, треба да ги утврди методите и мерките за развој на капацитетите на општинската администрација. И во 2012 година, ЗТЦ ги реализираше обуките според претходно утврдена Програма за обуки, која е во согласност со потребите за обуки на општинската администрација, а изготви и Правилник за утврдување на услугите кои се обезбедуваат по основ на членство во ЗЕЛС и останатите кои се обезбедуваат врз основа на специфичен надомест, што беше усвоен на седмата седница од Управниот одбор на ЗЕЛС.

ЗЕЛС тренинг центарот, најадекватно и најбрзо одговора на потребите за организирање и координирање на обуки за нивната администрација, токму поради фактот што во рамките на ЗЕЛС се формирани 14 професионални мрежи на претставници од локалната администрација, кои, меѓу другото, ги истакнуваат сите законски и програмски промени од одредена надлежност за локалната власт, за чие спроведување им е потребна реализација на адекватна обука.

ЗЕЛС во поголемиот број обуки, воспостави систем на обезбедување на предавачи од ресорните министерства, кои се квалитетни кадри и кои на најсоодветен начин им ги пренесоа искуствата

и законските измени на вработените во локалната администрација. За одредени обуки беа ангажирани и други експерти, по направена селекција од пријавените кандидати на објавените огласи. На обуките се воспостави и мошне ефикасен систем на размена на добрите практики меѓу вработените од општините, при што на дел од обуките учествуваа и претставници од општинската администрација, кои во своето работење оствариле голем напредок и вовеле низа новини, корисни за поквалитетно извршување на обврските и обезбедување на квалитетни услуги кон граѓаните.

По секоја обука, следеше евалуација од страна на учесниците, со која се утврдува степенот на успешноста на спроведената обука од страна на ЗЕЛС. Но, исто така и за учесниците по завршување на обуката се спроведува тест за проверка на стекнатото знаење, а резултатите се доставуваат писмено до градоначалниците, со цел нивно запознавање за стекнатото ниво на апсолвирање на обработуваните теми. Учесниците на обуките добиваа потврда за учество за секоја тема од реализираните обуки.

Во прегледот, даден во продолжение, нумерички и текстуално се претставени активностите реализирани во 2012 година:

Планот за обуки за 2012 година, содржи 43 тематски единици распределени во 12 области – урбанизам(5), право(3), финансии(7), човечки ресурси(3), пожарникарство(5), односи со јавност(3), образование(2), животна средина(6), локален економски развој(2), информатичко-комуникациски технологии(5), сообраќај(1) и останати области(2).

Во согласност со годишните програмски проекции, во 2012 година се реализирани 20 тематски единици, од кои дел опфаќаат 21 тематски модул од Планот за обуки за 2012 година, односно 3 советувања, 1 работилница, 15 теми на обуки и 9 студски посети, на кои биле опфатени 1393 лица од општинската администрација. Обуките се одржуваа како едnodневни и поретко дводневни, а најискористени логистички центри се Скопје, Маврово и Струга.

Во прегледот даден во продолжение, нумерички и текстуално се претставени активностите што се спроведени во оваа компонента од работењето на ЗЕЛС во 2012 година и тоа врз основа на:

А. Број на одржани обуки, работилници и советувања:

1. Спроведени во согласност со Програма за обуки на ЗЕЛС.

Во согласност со Планот за обуки, во 2012 година се спроведени 15 тематски модули, од вкупно 43 распределени во 12 области, што бележи реализација на планот од 35%. Најмногу активности се евидентирани во областа на урбанизмот, којашто опфати четири теми, на кои се спроведени 2 советувања и 1 обука со вкупно 3 53 учесници, што претставува 25% од вкупен број учесници во сите активности за градење капацитети спроведени од ЗЕЛС во 2012 година.

Област	Број на реализирани теми	% во однос на вкупно теми по област	Број на учесници	% во однос на годишен број на учесници
Урбанизам	4	80%	353	25%
Право	2	67%	52	3.7%
Човечки ресурси	1	33%	89	6.4%
Односи со јавност	1	33%	32	2.3%
Образование	1	50%	38	2.7%
ЛЕР	2	100%	21	1.5%
Животна средина	4	67%	132	9.5%
Сообраќај	1	100%	15	1.1%
ИКТ	2	40%	65	4.7%

2. Обуки произлезени во согласност со законот

Со стапување на сила на Законот за градежно земјиште, во согласност со член 96 од Законот, ЗЕЛС има обврска да спроведе обука и испит за државните службеници, заради стекнување со овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија. Во согласност со законот, ЗЕЛС реализира 2 обуки и спроведе 2 испитни термина, со што дополнителни 21 општински државен службеник се стекнаа со условот за добивање овластување за водење постапка.

Следејќи ја примената на законот и предлозите и сугестиите што произлегоа од општините при неговата примена, ЗЕЛС спроведе советување за општинската администрација по измените на законот. На ова советување учествуваа 40 државни службеници со стекнато овластување.

3. Дојдолниџелни или/и ад хок активносџи за ѓрадење на каџациџеџи.

Во 2012 година, ЗЕЛС спроведе обука во рамките на проектот САТИС на тема „Користење на локални ресурси за одржлив микро–регионален развој во агробизнисот и туризмот“, наменета за земјоделците во Република Македонија. Спроведувањето на обуките го вршеа сертифицирани обучувачи од општините кои се стекнаа со право за испорака на обуки во оваа област во претходната фаза од проектот. Обуките беа посетени од 318 земјоделци.

На барање на општините, се одржа еднодневна обука за примена на Законот за јавна чистота и подзаконските акти што произлегуваат од законот. Обуката беше спроведена во соработка со Министерствата за транспорт и врски и за внатрешни работи, а беше посетена од 179 општински комунални инспектори и комунални редари.

Проектот Сертификација на бизнис поволни општини, опфати дводневна обука за по 4 претставници од 4 пилот општини и

една дводневна обука за 4 евалуатори на процесот на сертификација на поволни бизнис општини. Вкупната посетеност изнесуваше 20 ученици.

На иницијатива на општина Центар, ЗЕЛС се вклучи во поддршка и организација на советувањето за домување, наменето за примена на Законот за домување и подзаконските акти. На советувањето присуствуваше 21 инспектор за домување.

ЗЕЛС во соработка со Делегацијата на Европската комисија во Република Македонија успеа да ги вклучи општините во стуските програми на TAIEH што се организираат во Брисел. Вкупно се реализирани 9 студиски посети во следниве области: ЕУ регионална политика и структурни фондови, управување со отпад (2), јавни набавки, рурален развој, развој на одржлив туризам и улогата на локалните власти, регионална развојна политика, одржлива урбана мобилност и заштита на културното наследство на локално ниво. Преку оваа програма, вкупно 27 лица, вработени во општинската администрација, учествуваа во студиските посети.

Б. Категоријата на лица опфатени со активностите за градење на капацитетите, односно наменети за:

- а) Избрани функционери на локално ниво
- б) Општинска администрација – државни и јавни службеници.

Одржани активности за градење капацитети во 2011 година

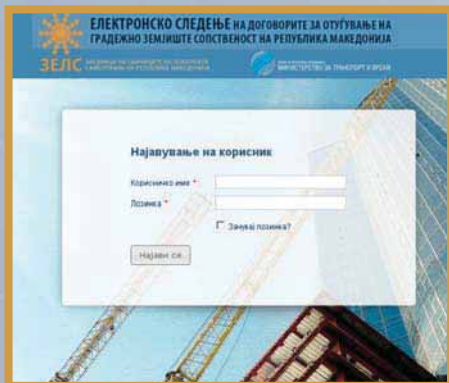
Број	Тема	Целна група	Период/ Место	Број на учесници	Вид на активност
01	Закони од областа на животната средина	Општинска администрација – Мрежа за животна средина	Јануари, Велес	18	Работилница
02	Закон за јавна чистота	Комунални инспектори и комунални редари	Март, Скопје	179	Обука
03	Закон за води	Општинска администрација – Мрежа за животна средина	Мај, Битола	62	Обука
04	Сертификација на бизнис поволни општини	Општинска администрација	Мај, Скопје	20	Обука
05	Закон за градежно земјиште	Државни службеници од општини	Мај, Скопје	23	Обука и испит
06	Вработување и систематизација на работни места (1)	Општинска администрација – Мрежа за управување со човечки ресурси	Јуни/Јули, Струга, Маврово	47	Обука
07	Образование за возрасни во функција на локалниот развој	Општинска администрација – Мрежа за образование	Јули, Маврово	32	Обука
08	Интеграција на маркетингот и односите со јавноста во локалната власт	Општинска администрација – Мрежа за односи со јавност	Јули, Маврово	38	Обука
09	Вработување и систематизација на работни места (2)	Општинска администрација – Мрежа за управување со човечки ресурси	Септември/Октомври, Струга/Маврово	42	Обука
10	Управување со компјутерски системи и проектно планирање	Општинска администрација – Мрежа за ИТ	Септември, Струга	22	Обука
11	Измени на Законот за градежно земјиште	Општинска администрација – овластени државни службеници	Ноември, Скопје	40	Советување
12	Социјална заштита и заштита на правата на децата	Општинска администрација – Мрежа на правници	Ноември, Маврово	52	Обука
13	Користење на софтверска апликација www.kulturni-nastani.mk	Општинска администрација	Ноември, Декември/Штип, Скопје	43	Обука
14	Поддршка на мали и средини претпријатија и инвестиции во приватниот сектор	Општинска администрација – Мрежа за ЛЕР	Ноември, Скопје	21	Обука
15	Закон за домување	Општинска администрација – инспектори за домување	Ноември Скопје	21	Советување
16	Органско производство, одржливо шумарство и развој на рурален туризам	Земјоделци	Декември/Локално	318	Обука
17	Шест прописи и предлог-закони во надлежност на Министерството за транспорт и врски	Општинска администрација	Декември/Струга	306	Советување
18	Регистарни загадувачки материи и супстанции, отпадни води, инспекциски надзор и управна постапка	Општинска администрација – Мрежа за животна средина	Декември/ Скопје	52	Обука
19	ЛАФ Програма на ЕК (9 програми)	Општинска администрација и избрани лица	2012, Брисел	27	Студиски посети
20	Техники за истрага и спасување, справување со сообраќаен метеж и користење на апаратура	Општинска администрација – Мрежа на пожарникари	Декември, Брисел, Велика Британија	30	Обука
ВКУПНО				1393	

ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

Во 2012 години, во рамките на ЗЕЛС, се формира нова административна единица –ЗЕЛС единица за поддршка на електронски услуги за општините (ЗЕПЕ). Причина за создавањето на посебна единица е забрзаното реализирање на еден од приоритетните цели на Заедницата,

а тоа е поддршка на своите членки на патот на создавање на „е- општина“. За да се овозможи квалитетна испорака на услуги од општината до граѓаните, од особено значење е и примената на информатичко - комуникациската технологија (ИКТ), која овозможува поддршка услугите да бидат лесно пристапни, брзи, флексибилни и навремено испорачани. Од тој аспект и локалните власти во нашата земја со голема поддршка од ЗЕЛС ги развиваат електронските услуги. Примената на ИКТ на локално ниво го унапредува квалитетот на услугите што ги нуди општината, но истовремено ги намалува трошоците. Во создавањето на „е- општина“ од огромно значење ќе биде обезбедувањето пристап и користењето информации од јавниот сектор за граѓаните и создавањето на предуслови за стимулирање на онлајн- комуникација меѓу граѓаните и општината. За поддршка на општините во ИКТ развојот, ЗЕЛС усвои Стратегија за развој на ИКТ – ЗЕЛС 2011-2015 година, во која се зацртани постулатите на ЗЕЛС за поддршка на своите членки за истовремено и ефикасно нудење на електронски услуги. Со цел зајакнување на електронските услуги и поддршка на општините во достигнувањето на епитетот

„е –општина“, а при тоа водејќи сметка за намалување на трошоците на локалните власти, ЗЕЛС подигна веб сервер во просториите на ЗЕЛС, каде што се сместени сите електронски услуги кои се одржуваат во име на сите општини едновременно и бесплатно. Во делот ЗЕЛС „е- услуги“, на веб страницата на ЗЕЛС поставени се следниве системи:

1. Софтвер за локален и економски развој (www.ler.zels.org.mk)
2. Софтвер за пријавување проблеми во општините
3. Системот за е - регистрација и е - аукција на градежно земјиште (www.gradezno-zemjiste.mk).
4. Системот за следење на енергетската ефикасност на јавните објекти (www.eeopstini.mk)

Во 2012 година, ЗЕЛС обезбеди уште два нови система и тоа:

1. „Интернет апликација за културни настани на општините“ (www.kulturni-nastani.mk)
2. „Е-регистер на прописи од областа на локалната самоуправа“ (<http://www.legislativa.mk>).

Исто така, во 2012 година, ЗЕЛС покренa постапка за набавка на софтвер и хардвер на електронски алатки за следење на роковите од склучените договори за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, како и за обезбедување на софтвер за електронско издавање на одобренија за градење и СМС систем.

Софтвер за локален и економски развој (www.ler.zels.org.mk) – од 2007 година

Оваа интернет базирана апликација претставува база на податоци од полето на локалниот економски развој во општините. Апликацијата им овозможува на општи-

ните да ги објавуваат своите основни податоци за локалната самоуправа, стратегиите за локален и економски развој, акционите планови, како и различните проекти, развојни документи и активности кои се одвиваат во единиците на локална самоуправа во РМ од оваа област.

Софтвер за пријавување проблеми во општините – од 2010 година

Во соработка со УСАИД, ЗЕЛС изработи едноставна апликација за онлајн- пријава на проблеми од граѓани во надлежност на локалните самоуправи. Оваа апликација „ПРИЈАВИ ПРОБЛЕМ“ им е достапна на сите општини кои се заинтересирани да ја употребуваат и да им ја понудат на граѓаните, како облик на директна електронска комуникација со нив. Секоја општина која се пријавила за користење веќе има поставена посебна апликација, која општините ја интегрираат како модул во своите веб страници. Оваа алатка е достапна за сите општини, а досега дваесет општини ја користат активно.

Софтвер за градежно земјиште (www.gradezno-zemjiste.mk) – од 2011 година

Во согласност со Законот за градежно земјиште произлезе обврската општините да развијат софтвер со кој единствено по електронски пат ќе се вршат аукции, ќе се отуѓува градежното неизградено земјиште и општината ќе води електронски регистер. ЗЕЛС во соработка со УСАИД им излезе во пресрет на општините и обезбеди хардвер и софтвер за градежно земјиште, преку кој сите општини во земјава, кои ги исполниле законските услови може да го користат бесплатно. Исто така, корисник на оваа алатка е и Министерството за транспорт и врски. Во текот на 2012 година преку овој софтвер извршени се над 2000 електронски аукции за продажба на градежното неизградено земјиште, сопственост на државата, спроведени од општините и од МТВ.

Софтвер за енергетска ефикасност – ExCITE (www.eeopstini.mk) – од 2011 година

Во согласност со Законот за енергетика, општините мора да изготвуваат годишни акциони планови за енергетика, годишни

анализи на потрошувачка на енергија и организирање мониторинг на потрошувачката на енергија. За таа цел, во соработка со УНДП, беше создадена и промовирана апликацијата за енергетска ефикасност – ExCite. Одржувањето на овој систем го врши ЗЕЛС, а обврска на општините е минимално месечно ажурирање со податоци. Досега оваа алатка ја користеле 75 општини, со вкупно 850 внесени јавни објекти. Делот за улично осветлување го користат вкупно 13 општини.

Софтвер за правни прописи поврзани со локалната самоуправа (www.legislativa.mk) – од 2012 година

Во согласност со стратегијата за развој на ЗЕЛС се создаде софтверска алатка (веб страница) на која на брз и едноставен начин општинската администрација може да ги добие ажурирани сите законски прописи поврзани со локалната самоуправа. Оваа апликација континуирано се надополнува со прописи со кои се уредуваат надлежностите на локалната самоуправа.

Софтвер за културни настани и културни историски обележја (www.kulturni-nastani) – од 2012 година

Културните и историските обележја се богатство на секоја држава. За таа цел, ЗЕЛС во соработка со општините, овозможи интернет апликација која нуди достапност на членките да ги промовираат сопствените културни вредности. Со апликацијата општините добиваат можност бесплатно да ги запознаат сите граѓани, од земјава и надвор од неа, со настаните кои се организирани од локалните самоуправи.

ОДБЕЛЕЖАН ЈУБИЛЕЈОТ 40 ГОДИНИ ПОСТОЕЊЕ НА ЗЕЛС (1972-2012)

„ЗЕЛС - 40 години во служба на општините“

На 26 април, 2012 година, во хотелот „Холидеј ин“ во Скопје, ЗЕЛС организира свечената конференција по повод одбележувањето на јубилејот „40 години во служба на општините“. (1972-2012). Во Статутот на ЗЕЛС, 26 април е прогласен за Ден на ЗЕЛС и Ден на општините во земјава, бидејќи на овој датум, во 1972 година се одржало Основачко собрание и била формирана Заедницата на општини и градови на Македонија. Иницијатива покренале тогашните претседатели на собранија на општините: Куманово, Кочани, Охрид, Скопје и Тетово. Претставници на околу 30 општини, во просториите на „Салонот 19-19“, лоциран во барака број 12, во Градот Скопје, го усвоиле Статутот на Заедницата, донеле стратегиски документи и одлуки за начинот на нејзината работа. За прв претседател на Заедницата бил избран тогашниот претседател на Собранието на Град Скопје, Драгољуб Ставрев. Било формирано Претседателство, Надзорен одбор и Одбор за комунален општински систем, како и одбор за урбанизам и комунално – станбени прашања. Со тоа, како што е запишано во архивските документи „создадена е цврста платформа за најширока соработка на комуните во Македонија“.

На академскиот час, присуствуваа актуелни градоначалници, но и претставници од некогашните структури на Заедницата,

претставници на Владата на Република Македонија и Собранието на РМ, претставници од дипломатскиот кор и од меѓународни организации присутни во нашата земја кои се значајни поддржувачи на активностите на Заедницата, како и голем број пријатели на ЗЕЛС, соработници и медиуми. Во името на Владата на Република Македонија, присутните ги поздравиле Владимир Пешевски, заменик на претседателот на Владата на РМ, задолжен за економски прашања, а говореше и министерот за локална самоуправа, Невзат Бејта. Поканата за свеченоста, ја прифатија и поголем број на претставници од дипломатскиот кор во земјава, а кратки обраќања имаа амбасадорот на Европската унија, во земјава, Аиво Орав, потоа амбасадорот на САД, Пол Волерс, како и амбасадорот на Швајцарија, Стефано Лазарото. Меѓу гостите беа и претставници од српската и турската асоцијација на локални власти, а стигнаа честитки и од албанската и бугарската асоцијација. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, во својот говор потсети на историскиот развој на ЗЕЛС и паралелно на развивањето на локалната власт, со сите свои падови и издигнувања. Периодот во деведесеттите години од минатиот век, беше потенциран како најтежок за Заедницата, поради силната централизација на власта. И во вакви услови, Заедницата презела значајни активности и следните пет години ја водела битката пред институциите во државата, за враќање на редот во „развластените“ општини. На 1 ноември, 1995 година, се донесува нов Закон за локална самоуправа, во кој се дефинирани 123 општини и Градот Скопје, а во членот 10, став 5, е утврдено: „единиците на

локалната самоуправа се организираат во единствена Заедница на единици на локалната самоуправа на Република Македонија, заради размена на искуства и унапредување на локалната самоуправа“. Овие промени се рефлектираат и во изборите во 1996 година, кои создаваат основа за нова структурна реформа во Заедницата. Така, во април, 1998 година, на конститутивната седница на новата структура, Заедницата на општини и градови и статутарно се трансформира во ЗЕЛС, односно го добива сегашното име - Заедница на единици на локалната самоуправа на Република Македонија. Понатаму следи период на спроведување на подготовките за организирање на децентрализацијата чие имплементирање започна на 1 јули 2005 година. Трајановски потсети на сите постигнати успеси на ЗЕЛС, благодарение на единството во Заедницата. Свеченоста, освен академска имаше и хуманитарна димензија. Собраните средства беа подарени на децата од Јавната установа за деца без родители „11 Октомври“. На свеченоста, беше промовирана и монографијата „40 години во служба на општините“ изготвена специјално за овој јубилеј.

Доделени плакети „Пријатели на ЗЕЛС“

По повод одбележување на Јубилејот „ЗЕЛС 40 години во служба на општините“ беше одлучено за прв пат, Заедницата да додели признанија на личности, со чие залагање многу иницијативи и заложби, добија своја завршница во полза на локалната власт.

Изборот воопшто не беше лесен, бидејќи ЗЕЛС има голем број пријатели, кои придонесуваат за унапредувањето на реномето на Заедницата, како во земјата, така и надвор од неа. Сепак, плакети им беа доделени на: Џеват Адеми за неговото залагање за развојот на локалната власт, како актуелен претседател на Комисијата за локална самоуправа во Собранието на Република Македонија, претходен претседател на парламентарната Комисија за

односи меѓу заедниците и поранешен заменик министер за локална самоуправа. Плакета му беше врачена и на Андреј Петров, актуелен пратеник во Собранието на Република Македонија, кој во својот мандат, како претседател на ЗЕЛС, но и како пратеник, продолжува континуирано да ги поддржува интересите на локалните власти и на Заедницата. Третата личност –пријател на ЗЕЛС е Миле Јанакиески, министер за транспорт и врски во Влада на Република Македонија, кој даде огромна поддршка за решавање на прашања за општините, од областа на урбанизмот, а особено поддршка во напорите, општините да се стекнат со надлежноста да управуваат со градежното неизградено земјиште.

„Плакети за благодарност“ до амбасадорите на ЕУ, САД и на Швајцарија

Успесите што се нижат во спроведувањето на процесот на децентрализацијата, професионалната соработка и финансиската поддршка што ЗЕЛС ја добива, во одреден дел ја должи и на меѓународната донаторска заедница, присутна во нашата земја, која ја препозна клучната улога на Заедницата во овој процес.

ЗЕЛС сакаше да им се заблагодари на: Европската унија, Соединетите Американски Држави и Швајцарија како нејзини најголеми поддржувачи и големи пријатели, при што, на амбасадорите на овие земји, на прославата на јубилејот им додели плакети за благодарност.

Плакета за благодарност му беа врачени на амбасадор на Соединетите Американски Држави во нашата земја, Пол Д. Волерс, за континуираната поддршка на неговата земја, на процесот на децентрализација во Република Македонија и обезбедувањето на значителни средства за реализација на проекти во оваа област, како и за директна поддршка за развивањето на ЗЕЛС. Исто така плакета за благодарност му беше врачена и на Стефано Лазарото, амбасадор на Швајцарија во Република Македонија, чија земја во континуитет се залага за забрзан развој на процесот на децентрализацијата во нашата земја и за зголемувањето на партиципацијата на граѓанинот во креирањето на локалните политики. Од огромна важност е довербата што Швајцарската агенција за соработка и развој ја покажува кон ЗЕЛС и низа години е директен буџетски поддржувач на сите активности на Заедницата. И третата плакета е наменета за Европската унија, односно за евроамбасадорот Аиво Орав, кој поради службени обврски, замина пред врачувањето на плакетите.

Доделени плакети и парични ваучери на добитниците на „Новинарска награда“

ЗЕЛС, по повод јубилејот „40 години од своето постоење“, објави конкурс за новинарска награда, за обработени новинарски трудови посветени на прашањата од локалната самоуправа. Пристигнаа поголем број на написи од новинарите кои беа

разгледувани од страна на стручна комисија составена од градоначалници, претставник од Здружението на новинарите на Македонија, новинари и професори. Наградените, освен плакети, што им беа врачени на свеченоста, добија

и вредносен ваучер. Комисијата одлучи првата награда да ѝ ја додели на новинарката Елизабета Арсоска, од дневниот весник „Вечер“ за серијалот на текстови посветени на предизвиците со кои се соочуваат единиците на локалната самоуправа и активностите на ЗЕЛС. Втората награда ја доби Петре Димитров од весникот „Капитал“ за серијата истражувачки текстови за проблемите, но и достигнувањата што ги постигнале голем број општини, а третото место, според Комисијата ѝ беше доделено на „Скопската редакција“ од дневниот весник „Нова Македонија“ за континуитет во информирањето на граѓаните за квалитетот на услугите што им ги даваат општините од градот Скопје.

Организиран ревијален фудбалски натпревар

На свеченоста организирана по повод Јубилејот -40 години ЗЕЛС, беа доделени и плакетите за учество и освоено место на „Ревиијалниот фудбалски натпревар“ одржан на 24 април, 2012 година, во СРЦ „Борис Трајковски“, во Скопје. Плакетите ги подигнаа капитените на екипите. Првопласираната беше екипата на новинари, второпласирана беше екипата на претставниците од Парламентот. Екипата на ЗЕЛС, го освои третото место, а плакетата ја подигна градоначалникот на општина Ѓорче Петров –Сокол Митревски, како најдобар стрелец на екипата, со освоени четири гола. Последна беше екипата составена од државни секретари од Владата на Република Македонија. Фудбалскиот натпревар претставуваше почеток на активностите што ги организира ЗЕЛС во рамките на одбележувањето на четириесетгодишнината од основањето на Заедницата.

ДОМАШНА СОРАБОТКА И КОНФЕРЕНЦИИ

Проект за „Сертифицирање на форумските модератори“

Од месец јануари, 2012 година, ЗЕЛС започна со реализација на новата фаза од „Форуми во заедницата“ која се однесува на обезбедување на стручни лица, кои ќе бидат професионално обучени за водење на форумските сесии, при спроведувањето на новата институционализирана алатка на граѓанско учество во општините „Форум на заедницата“. Договорот со Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ) за реализација на проектот „Сертифицирање на форумските модератори“, ЗЕЛС го потпиша во декември, 2011 година, а временската рамка на Проектот е до јуни 2014 година. Во 2012 година беше формирана Комисија во која членуваат претставници од институциите вклучени во досегашниот процес на Форуми во заедницата, надлежна да ги утврди критериумите за пријавување на модераторите, материјалите за учење, тестовите потребни за полагање на испитот за добивање на сертификат. Беше утврдена потребната литература, изработен е Прирачник за сертификација на форумските модератори, а во подготовка се и прашања за полагање на испитот. Кандидатите испитот ќе го полагаат по електронски пат, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот. Активностите за проектот „Сертифицирање на модераторите“ се одвиваше во согласност со динамиката утврдена со Акцискиот план на проектот.

Конференција „Децентрализацијата и доброто владеење во локалната самоуправа“

„Децентрализацијата и доброто владеење во локалната самоуправа“ е темата на конференцијата што се одржа на 1 февруари, 2012 година, во хотелот „Александар Палас“, во организација на Мисијата на ОБСЕ во нашата земја, по повод одбележувањето на периодот од шест години од започнувањето на имплементацијата на децентрализацијата во Република Македонија (1 јули, 2005 г.) и десет години од потпишувањето на Охридскиот рамковен договор. За достигнувањата на ЗЕЛС и на локалните власти во земјава, говореше претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски. Пред присутните амбасадори, градоначалници, претставници од невладиниот сектор и медиумите, се обратија и шефот на Мисијата на ОБСЕ во нашата земја, Ралф Брет, заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија, задолжен за спроведување на Рамковниот договор, Муса Џафери, министерот за локална самоуправа, Невзат Бејта, постојаниот претставник на УНДП, Деирдре Бојд.

Комитетот за отпад

Во Комитетот за решавање на проблемите поврзани со состојбата на управувањето со отпад, ЗЕЛС има свои претставници и активно учествува во неговата работа. Од особена важност за

локалните власти беше деветнаесеттата седница, одржана на 24 февруари, 2012 година, во Владата на РМ, на која се дискутираше за статусот на процесите за воспоставување на интегрирано регионално управување со отпад, со посебен осврт на секој регион поединечно. Се разговараше и за процесот на формирање на регионални тела за управување со отпад, а присутните беа запознаени и со иницијативата за спроведување на проектот „Македонија без отпад 2012“. Присутните дискутираа и за извештај за преземените мерки околу спроведувањето на Законот за јавна чистота, при што беше констатирана потребата ЗЕЛС, во соработка со Министерството за транспорт и врски, да организираат обуки за комуналните редари, на која посебно внимание ќе биде посветено на постапките кои произлегуваат од Законот за јавна чистота, особено за делот на вршењето на инспекцијата и изрекувањето на казните. На овој состанок беше прифатено барањето на ЗЕЛС да има претставник од локалната власт, што ќе биде вклучен при подготвувањето на новата методологија за наплата на смет и наплата на вода, каде одговорно е Министерството за животна средина и просторно планирање.

ЗЕЛС во поддршка на членките при реализацијата на „Програмата за јавни работи“

Во 2012 година, ЗЕЛС обезбеди поддршка во спроведување на активности поврзани со имплементирање на Програмата за јавни работи. Приближно 40000 невработени лица од општините се пријавија на конкурсот што беше објавен од страна на централната власт, за остварување на вработување во период од најмалку шест месеци, за ангажирање во проекти што ќе ги утврди локалната власт, а кои се од областа на извршување на јавни работи. Претставници од ЗЕЛС учествуваа во работната група составена и од претставници на ресорните министерства и од општините, при што утврдија критериуми за бројот на ангажираните лица по општините. Можност за времено вработување имаа лицата со возраст над 55 години, кои се евидентирани како невработени подолг временски период и кои имаат пониски образовни квалификации. Финансиски средства за 50 % од ангажираните лица, беа обезбедени од Владата на РМ., а за останатите 2000 лица, финансирањето го обезбедија општините. Оваа

иницијатива беше објавена по разговорот што претставници од ЗЕЛС го водеа на осми јуни, 2012 година, во просториите на ЗЕЛС, со заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија и министер за финансии, Зоран Ставрески, министерот за локална самоуправа, Невзат Бејта, министерот за труд и социјална политика, Спиро Ристовски, како и директорот на Агенцијата за вработување, Влатко Поповски.

Воспоставена иницијатива на соработка на Советот на инвеститори во Македонија и ЗЕЛС

Во административната зграда на ЗЕЛС, на 27 јули, 2012 година, претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски се сретна со претставници од Одборот на Советот за странски инвеститори во Македонија, формиран во рамките на Стопанската комора на Република Македонија. Претседателот на Одборот на Советот, Даниел Сас, главен извршен директор на Македонски Телеком и потпретседателот на Одборот на Советот, Џатин Такрар, генерален директор на фабриката Џонсон Мети во Скопје, ја претставија улогата

и структурата на Советот на странски инвеститори. Во Советот членуваат околу 140 странски инвеститори во Македонија, и тој има за цел заедничко изнаоѓање на решенија за надминување на предизвиците со кои тие се соочуваат, а кои се поврзани со надлежностите на локалната власт: издавање на дозволи, плаќањето на локални даноци, одржување и обезбедување на инфраструктура... Взаемната соработка претставува интерес на двете страни, па беше предложено да се формира посебно тело за странски инвестиции во рамките на ЗЕЛС, за остварување на понепосредна соработка со овој Советот.

Потпишан Меморандуми за соработка:

1. Меморандум за соработка меѓу ЗЕЛС и СОНК, беше склучен на 31 август, 2012 година, во просториите на општината Чаир, пред започнувањето на деветтата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС. Со Меморандумот се уредува взаемната соработка со локалните власти за прашања и проблеми од економско - социјална сфера на членовите на СОНК од предучилишното воспитание и згрижување, основното, средното и високото образование, науката и културата.

2. Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија -ЗЕЛС и Независниот синдикат на пожарникарите на Република Македонија (НСПМ) на 17 декември, 2012 година потпишаа Меморандум за соработка. Во Меморандумот е изнесено дека НСПМ и ЗЕЛС изразуваат желба и целосна подготвеност, во духот на воспоставување на социјален и професионален работно -правен дијалог да разговараат, преговараат и да се договорат за сите прашања кои се од нивна надлежност. Притоа е потенцирано дека НСПМ се обврзува за

сите прашања и проблеми од економско -социјалната и професионалната сфера и ангажманот на своите членови, најнапред да покренува иницијатива за барање на заеднички решенија пред надлежните субјекти на локалната самоуправа.

ЗЕЛС со поддршка на општините во акцијата „Ден на дрвото –засади ја својата иднина“

Во текот на 2012 година ЗЕЛС активно се вклучи во поддршка на општините при реализација на двете акции „Ден на дрвото –засади ја својата иднина“. Во месец февруари, ЗЕЛС имаше интензивна соработка со Јавното претпријатие за стопанисување со шуми „Македонски шуми“, со цел распределба на 718.960 садници од тригодишен бел бор. „Македонски шуми“ овие садници, бесплатно му ги отстапи на ЗЕЛС, кој потоа им ги донираше на заинтересираните општини. Распределба на бројот на садниците, беше направена по претходно изготвен предлог, што ЗЕЛС го направи во соработка со општините, а главен критериум беше бројот на население во општината. Ноемвриската акција „Ден на

дрвото -засади ја својата иднина!“ се реализираше под мотото „Спортски е да се сади“. Во ноемвриска акција беа обезбедени околу 3.200.000 садници, кои беа засадени на површина од 803,00 хектари низ општините во земјата.

Презентиран Акциониот план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 – 2015 година

Зајакнување на локалните капацитети за исполнување на законските обврски од областа на заштита на животната средина и енергетската ефикасност, создавање на услови за воспоставување на компании за услуги за енергетска ефикасност (ЕСКО), подобрување на енергетската ефикасност на објекти во јавните установи под локална власт, анализа на правната рамка за поддршка и лобирање за нејзино подобрување, поддршка за формирање на ЈПП како алтернативна форми на финансирање и стопанисување со јавните објекти и подобрување на енергетска ефикасност на истите. Ова се дел од активностите предвидени во Акцискиот план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските

промени 2012 – 2015, кои беа промовирани на 23, ноември, 2012 година, во салата на Советот на Град Скопје. На промоцијата присуствуваа претставници на општинската администрација, кои се членови на двете мрежи при ЗЕЛС: за енергетска ефикасност и за заштита на животна средина, како и претставници од УНДП, Светската банка и НАЛАС.

ЗЕЛС и ИРЗ со заеднички проект за зајакнување на Комисиите за односи меѓу заедниците

ЗЕЛС во партнерство со Институт за развој на заедницата (ИРЗ) од Тетово, започна со реализација на Проект „БОНА МЕНТЕ“- Подобрување на вклученоста на немнозинските заедници на локално ниво, преку Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ). Имплементацијата на проектот е со времетраење од 14 месеци (декември 2012- февруари 2014). Проектот е финансиран од Европската унија, преку програмата ЕИДХР 2011. Целта на овој проект е да се обезбеди поголема вклученост на немнозинските етнички заедници, со посебен акцент на помалку застапените заедници во процесите на донесување на одлуки на локално ниво, преку обезбедување на континуитет на работата на Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ), по локалните избори во 2013. Исто така, акцент ќе се стави и на зголемување на вклученоста на жените, во новиот мандат на КОМЗ, олеснување на пристапот на граѓаните до членовите на КОМЗ, зголемување на свесноста за улогата на КОМЗ, поттикнување на меѓуопштинска соработка на комисиите. БОНА МЕНТЕ“- опфаќа поддршка на работењето на КОМЗ во 30 општини, со мешан етнички состав, во кој е вклучен и Градот Скопје.

ЗЕЛС и во изминатиот период беше активен при воспоставувањето на комисиите за односи меѓу заедниците во општините, во кои, во согласност со уставните права на граѓаните од етничките заедници за изразување на мајчиниот јазик, процентот на застапеноста на етничкото население е поголем од 20% од вкупниот број на жители во општината, но и во општините со помал процент од утврдениот, кои покажаа желба и интерес за формирање на вакви комисии.

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европска унија (ЗКК), во 2012 година, одржа две сесии

Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европска унија (ЗКК) е тело кое има за цел да оствари поблиска соработка на локалните власти од нашата земја со Европската унија, преку Комитетот на регионите. Средбите на ова тело наизменично се одржуваат со Брисел и во нашата земја. Во ова тело, од страна на Република Македонија членуваат 11 делегати од локалните власти и исто толку заменици, номинирани од Управниот одбор на ЗЕЛС. Размената на искуства што се пренесуваат на овие состаноци за развивањето на локалната власт и децентрализацијата се од голема важност за нашата земја. На состаноците се потенцира дека не постои совршен модел на локално управување, што може да се пресли-

ка и употреби, но пренесувањето на позитивните искуства е важната алка во воспоставувањето на вистинскиот правец за градење и развој на демократијата на локално ниво. Во текот на 2012 година беа одржани два состанока на ова тело, седмиот состанок се одржа на седми јуни, 2012 година, во Штип, во Република Македонија, а осмиот состанок се одржа на 20 октомври, 2012 година, во Брисел (Белгија).

ЗЕЛС во соработка со општина Штип, домаќин на седмиот состанок на ЗКК

Седмиот по ред, заеднички состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија (ЗКК), се одржа на седми јуни, 2012 година, во зградата на Ректоратот на универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Овој состанок го организира ЗЕЛС во соработка со општина Штип. Состанокот го водеа ко-претседавачите на ова тело, градоначалникот на општина Штип, Зоран Алексов, воедно домаќин на средбата и Пер Бодкер Андерсен. На присутните делегати им се обрати и заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија, Сашо Лазаревски и претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски.

Состанокот опфати две теми за дискусија, од кои првата беше посветена на односите на релација на Република Македонија и ЕУ, најнови случувања и влијание врз локалните власти. Втората тема беше посветена на „Е-општини, како средство за обезбедување подобри услуги за граѓаните“. Беше истакнато дека информациско- комуникациските технологии (ИКТ) влијаат

и во обезбедувањето на повисок степен на децентрализација, преку побрза комуникација, активно вклучување на граѓаните и бизнис заедницата во работата на локалната власт, зголемено транспарентно работење, намалување на одредени трошоци и зголемување на ефикасноста и ефективностa во работењето на администрацијата. Токму затоа, еден од двата клучни приоритета на ЗЕЛС во овој период, освен обезбедувањето на поголема финансиска независност на општините, претставува и поддршката на своите членки за нивно создавање во силни е –општини. На оваа тема посебно говореа делегатите од нашата земја: Фати Исени, градоначалник на општина Студеничани, Горан Петров, градоначалник на општина Велес и Марјан Ристески, градоначалник на општина Прилеп. Делегатите на ЗКК го посетија и првиот Саем на региони од земјите на Југоисточна Европа, што се одржуваше во тој период во Радовиш.

Одржан осмиот состанок на ЗКК, во Брисел

Во седиштето на Комитетот на регионите во Брисел, на 22 октомври, 2012 година, се одржа осмиот состанок на ЗКК меѓу Европската унија и Република Македонија, претставуван преку ло-

калните и регионални власти. Носечка тема беше најновиот Извештај за напредокот на Република Македонија кон ЕУ, објавен од Европската комисија. Делегатите на Република Македонија побараа отворена поддршка од Комитетот на регионите на препораката од ЕК за доделување датум за отпочнување преговори на Македонија за членство во ЕУ. Жак Бланк, градоначалник на Канур, Франција и ко-претседавач на ЗКК од страна на ЕУ, ја потврди целосната поддршка на Комитетот на регионите за отворање на процесот за пристапување на РМ во ЕУ, како единствена перспектива за земјата. Тој го истакнаа постигнатиот напредок на Македонија во подготовките за членство во ЕУ наведен во Извештајот на Европската комисија и го истакна позитивно ми-

слење на Комисијата за придвижување на процесот на пристапување кон следната фаза, но се забележува ограничен напредок остварен во областа на регионалната политика и координацијата на структурните инструменти.

На втората сесија од овој состанок, специјализирана тема за дискусија беше размената на искуства, најдобри практики и политики за примена на енергетската ефикасност од страна на регионалните и локални власти. Енергетска ефикасност е во фокусот на политичката активност на Комитетот на регионите во изми-

натите години, пред сè, поради ставот дека локалната акција е клучна детерминанта за исполнување на целите на ЕУ до 2020 година, односно зголемување од 20% во примената на енергетски ефикасните мерки на европско ниво. Според Комитетот, локалните и регионалните власти треба активно да бидат вклучени во дефинирање и спроведување на плановите за енергетска ефикасност на ЕУ, бидејќи многу од нив имаат соодветна експертиза и искуство во формулирање на политиката за одржлива енергија во директен контакт со граѓаните. Во оваа насока, Ми-

шел Лебрун, член на Парламентот на француската заедница, ги претстави главните заклучоци на Комитетот по Акцискиот план за енергија на ЕУ 2011-2020 година. Фати Исени, градоначалник на општина Студеничани, ја претстави домашната законска рамка и можностите за користење на енергетската ефикасност во општините, како и најдобрите практики на нашите општини во оваа област.

ЗЕЛС активно вклучен во реализација на проектот „Регионална сертификација на општините со поволно деловно опкружување“

ЗЕЛС, на петти април 2012 година, во хотелот Александар Палас, потпиша Меморандумот за соработка со Сојузот на стопански комори, Министерство за економија и Агенцијата за странски инвестиции и промоција за извозот на Република Македонија и 4 пилот општини – Велес, Струга, Струмица и Штип, за имплементација на проектот: „Регионална сертификација на општините со поволно деловно опкружување“. Главната цел на овој 18 месечен

проект е развивање на регионалната соработка за подобрување на ефикасноста на општините во растечката меѓународна конкуренција во економскиот сектор. Искуството од овој процес, ЗЕЛС ќе го сподели и со останатите општини во Р. Македонија. Реализацијата на проектот е поддржана од Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа – Подобрување на општинските услуги при Германското друштво за интернационална соработка (ГИЗ), финансиран од Германското сојузно министерство за соработка и развој. Печатот за квалитет, за инвеститорите не само што ќе обезбеди сигурни и вредни информации за општинските услуги, туку ќе овозможи и поедноставна и подобра промоција на инвестициите. Сертификатот овозможува градење на локалните капацитети и стекнување на имиџот на општината како сериозна бизнис дестинација. Проектот има за цел да ја развие и регионалната соработка за подобрување на ефикасноста на општините во растечката меѓународна конкуренција во економскиот сектор.

ЗЕЛС ја реализира и втората фаза од ТЕМПУС програмата

Втората фаза од реализацијата на ТЕМПУС програмата, ЗЕЛС ја спроведе во текот на 2012 година. Оваа Програмата поддржува интензивна соработка помеѓу високообразовните институции од Република Македонија, од земјите - членки на ЕУ и земјите од западен Балкан. Во неа се опфатени добри практики од областа на земјоделството, водостопанството, еко-туризмот и руралниот туризам, што им се пренесуваат на претставниците од локалната власт, а тие потоа ги пренесуваат непосредно кај земјоделци од нивната општини и други заинтересирани лица при развивањето на сопствени микро- бизниси.

ЗЕЛС, во претходната фаза, реализираше три циклуси на обуки на тема: „Користење на локални ресурси за одржлив микро-регионален развој во агробизнисот и туризмот во Јужен Балкан“. Обуките ги следеа претставници од општинската администрација, од одделенијата за локален економски развој (ЛЕР), урбанизам и животна средина, од сите општини од земјавата, при што беше утврдена цифра од вкупно 83 учесници. Околу 80 претставниците од општинската администрација посетија обуки што ги

реализираа истакнати универзитетски професори, од кои 50 добија потврда за стекнатите знаења од областа на земјоделството, водостопанството, еко –туризмот, руралниот туризам, добија сертификати за посетување на обуката. Потоа тие, во текот на месеците ноември- декември 2012 година, своите знаења им ги пренесоа на вкупно 318 заинтересирани земјоделци од земјавата.

ЗЕЛС со предлози во подготвувањето на нова Стратегија за соработка на Швајцарија со Македонија 2013-2016 година

Швајцарската агенција за соработка и развој (СДЦ), на 15 мај, 2012 година, организира работилница на која се дискутираше околу утврдување на македонските национални приоритети кои би можеле да бидат поддржани од Швајцарската влада и инкорпорирани во новата Стратегија за соработка на Швајцарија со Македонија за периодот 2013 - 2016 година. Претставниците на ЗЕЛС го истакнаа значењето на досегашната финансиската поддршка од СДЦ, за унапредувањето на локалната самоуправа, како и на развивањето на самата структура на извршната канцеларија на ЗЕЛС. Во рамките на стратегиската област за зајакнувањето на локалната самоуправа и на граѓанските организации за унапредувањето на демократијата на локално и централно ниво, претставниците на ЗЕЛС предложија поддршка за осигурување на обезбедувањето поголем број електронските услуги за граѓаните и зајакнување на капацитетите на локалната администрација.

Делегатите на ЗЕЛС учествуваа на 23-тата сесија на Конгресот на локални и регионални власти, при Советот на Европа, на која беше претставен Извештајот и препораките за состојбата на локалната и регионалната демократија во Република Македонија

Делегатите на ЗЕЛС, на 17-ти октомври 2012 година, во Стразбур, учествуваа на 23-тата сесија на Конгресот на локални и регионални власти, при Советот на Европа, на која беше претставен Извештајот и препораките за состојбата на локалната и регионалната демократија во Република Македонија. Извештајот го презентираа известувачите Симон Џејмс, од Велика Британија и

Андре Бучман, од Франција. Во овој Извештај се оценуваат состојбите со локалната и регионалната демократија во земјава, во периодот од претходните препораки на Конгресот, од 2007 година до денес. Во принцип, Конгресот изрази задоволство за преземените мерките, утврдени во Препораката бр. 217, од 2007 година и забележува значителен напредок кон подобра локална демократија и децентрализација, при што ја потенцира добрата соработка помеѓу општините и централната власт. За време на претставувањето на Извештајот, нашата земја повеќе пати беше основувана со уставното име, Република Македонија, како од самите известувачи, така и од другите делегати кои учествуваа на дебатата. Низ претставувањето на препораките од Извештајот, известувачите ја потенцираа улогата на ЗЕЛС како единствена асоцијација на сите единици на локалната самоуправа, која им

помага на општините за доследно спроведување на процесот на децентрализација на власта и притоа се заблагодарија јавно за придонесот на ЗЕЛС во подготвувањето на овој Извештај.

Ко-известувачот, Андре Бучман, изнесе пофалби за напредокот, истакнувајќи честитки до властите на Република Македонија за политичка волја што ја покажале за подобрување на квалитетот на локалната демократија, врз основа на претходните препораки. Во последниот Извештај беа потенцирани неколку области на кои треба да се фокусираат властите во нашата земја кои се однесуваат на следниве надлежности: финансии, надзор и граѓанско учество. Конкретно, Конгресот препорача консолидирање и заокружување на процесот на децентрализација, главно преку подобрување на портфолиото на Министерството за локална

самоуправа и разјаснување на прашањето на преклопување на надлежностите. Понатаму, се препорачуваат различни стратегии за намалување на разликите меѓу руралните и урбаните општини, а исто така се препорачува и да се разјасни улогата и функциите на Скопје, како главен град и посебна единица, во која има и уште десет општини. Во Извештајот, Конгресот се залага за подигање на јавната свест за граѓанското учество и вклученост на граѓанското општество во локалниот политички живот, како и промовирање на учеството на жените во него, а пред сè обезбедување на соживот меѓу различните етнички групи. Беше упатена препорака за потпишување и ратификување на Дополнителниот протокол кон Европската повелба за локална самоуправа за правото да учествуваат во работите на локалната власт, како и Конвенцијата за учество на странците во јавниот живот на локално ниво.

Соработка на ЗЕЛС и НАЛАС на проект за создавање на услови за стимулирање на локалните власти за активности од енергетска ефикасност

„Создавање услови за решавање на климатските промени, преку стимулирање на имплементацијата на мерки за енергетска ефикасност и овозможување на услови на пазарот за ЕСКО на локално ниво“ е проект што ќе го реализира ЗЕЛС, како резултат на соработката со НАЛАС (Мрежа на асоцијации на локалните власти од Југоисточна Европа), базирана на Програмата на Регионалниот центар (БРЦ) на УНДП во Братислава, ТДГЛ (Размислувај глобално, развивај локално), за што во ноември, 2012 година беше склучен и Договор за соработка.

Проектот ќе се реализира во три фази. Првата опфаќа конкретен, пилот-проект во административна зграда на ЗЕЛС, за надградување на постојните соларни колектори за производство на струја. Се предвидува набавка на дополнителна опрема, која ќе го надгради постојниот систем и ќе овозможи складирање и зголемена искористеност на произведената соларна енергија, за потрошувачката на клима-уредите во објектот. Резултатите од пилот-проектот ќе бидат промовирани пред општините и пошироката јавност, како и на неколку веб страници за енергетска ефикасност. Со проектот се предвидува и развивање и надградување на постојната веб страница за енергетска ефикасност (www.eeopstini.mk) што е во рамките на порталот на ЗЕЛС (www.zels.org), во делот (www.e-uslugi.mk). Ќе биде потенциран модулот за размена на најдобри практики од областа на енергетска ефикасност, преку кој општините ќе можат да ги претставуваат своите реализирани проекти.

Она што е особено значајно како идеја, е создавањето на услови за постоење на ЕСКО компании на пазарот во земјава и нивно вклучување на локално ниво. ЗЕЛС, поттикнат од фактот дека општините сè повеќе се соочуваат со недостаток на финансиски средства за загревање на објектите во нивна надлежност, а цената на постојните извори на енергија и понатаму значително се зголемува, предвидува формирање на ЗЕЛС единица за енергетска ефикасност (ЗЕЕЕ). Оваа единица ќе биде вклучена во анали-

зи, поддршка и спроведување на студијата за создавање на можности за присуство на ЕСКО компании на енергетскиот пазар во Македонија, што ќе биде изработена од надворешни експерти.

Средби на претставници од ЗЕЛС со странски делегации:

1. Во просториите на ЗЕЛС, на втори април, 2012 година, претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, имаше средба со шефот на Делегацијата на Европската унија, естонскиот дипломат Аиво Орав.
2. На 10 мај, 2012 година, во просториите на ЗЕЛС, беше одржана средба на бугарскиот амбасадор во Република Македонија, Н. Е. Иван Великов Петков и претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски. Беше потенцирана важност за соработка на локалните власти од двете соседни земји, со цел разменување на искуства и позитивни практики.
3. На 19 септември, 2012 година, во просториите на ЗЕЛС се одржа средба на Ричард Ховит, член на Европскиот парламент и

известувач за нашата земја, со потпретседателите на ЗЕЛС, Изет Меџити, градоначалник на општина Чаир и Зоран Дамјановски, градоначалник на општина Куманово. Средбата беше иницирана од Канцеларијата на УНДП, во Скопје со мотив европратеникот да добие повеќестрани сознанија за спроведувањето на процесот на децентрализацијата, што претставува еден од клучните критериуми за членство на Република Македонија во Европската унија. На средбата присуствуваше и заменикот на специјалниот претставник на УНДП во Скопје, Алесандро Фракасети.

4. Делегација од претставници од администрацијата од Градот Ченг Ду, од НР Кина и од кинеската амбасада во Република Македонија, на 14 јуни, 2012 година, имаа средба со претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, во административната зграда на Заедницата. Кинеската делегација беше запознаена со надлежностите на општините, особено во делот на локалниот економски развој, како и со активностите на ЗЕЛС, за поддрш-

ка на општините во оваа област. Кинеската делегација беше предводена од градоначалникот на градот Ченг Ду, г-дин Ванг Донгжу, кој во претходниот период бил и потпретседател на кинеската асоцијација на општини, кој потенцира дека целта на нивната посета на Република Македонија е зајакнување на взаемната економска соработка и меѓу локалните власти од двете земји и нивно збратимување.

5. Во административната зграда на ЗЕЛС, на 20 септември, 2012 година, на барање од Амбасадата на Обединетото Кралство во нашата земја, претставници од ЗЕЛС: Стефче Јакимовски, градоначалник на општина Карпош, Тони Трајковски, градоначалник на општина Гази Баба, градоначалникот на општина Сарај, Беќим Мурати и извршниот директор на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, се сретнаа со делегација од Обединетото Кралство, составена од претставници од Министерството за надворешни работи, Министерството за одбрана, ДФИД. Делегацијата сакаше да се запознае како се одвива процесот на децентра-

лизација во нашата земја, поточно за степенот на финансиската независност на општините и за соработката на локалната со централната власт. Ова е втора посета на Делегација на Република Македонија, како дел од редовниот циклус посети за подготвување на Процената за превенција од конфликти.

6. Во името на ЗЕЛС, градоначалникот на општина Чаир, Изет Меџити и потпретседателот на ЗЕЛС, на 17 октомври, 2012 го-

дина, во просториите на општината Чаир се сретна со делегација од општината Кагитане, од Република Турција. Делегацијата беше составена од советниците на општината Кагитане, предводена од градоначалникот Фазли Килич и од претставници од Унијата на општини во Мармара, со која ЗЕЛС успешно соработува. На средбата градоначалниците говореха за надлежностите што ги имаат локалните власти во едната и во другата земја и предизвиците со кои се соочуваат при нивното спроведување, а беа потенцирани и одредени поважни проекти чија реализација е во тек. Претставниците на локалните власти од двете земји изразија желба за понатамошна соработка, особено на полето на искористување на можностите кои се нудат преку европските и други фондовите, кои опфаќаат проекти по принцип на збратимување.

7. Дванаесетчлената делегација на претставници од Република Молдавија кои беа во петдневна посета на нашата земја, изразија желба да го посетат ЗЕЛС. Делегацијата составена од државниот канцелар на Републиката, заменикот државен секретар од кабинетот на Претседателот на Република Молдавија, претседатели на Регионалниот совет на Хинести, Унгени, Сороса, Орфеи, Теленести и Леова, градоначалникот на општина Миндрести, како и претставници од НВО секторот од оваа земја го посетија ЗЕЛС на први ноември, 2012 година. Гостите изразија желба да се запознаат со структурата на ЗЕЛС и да добијат повеќе сознанија за спроведувањето на административно-територијалните реформи во земјата и децентрализација на власта. Дел од разговорот беше насочен и кон информирање на делегацијата за Законот за рамномерен регионален развој, како и за предизвиците поврзани со исполнувањето на одредени законски обврски од оваа област. Делегацијата изрази голема благодарност до ЗЕЛС за стекнатите искуства кои ќе ги применат во дизајнирањето на својот модел на територијална организација и во процесот на спроведување на реформи за децентрализација на власта во Република Молдавија.

8. Деветчлената делегација на претставници од Украина, кои во рамките на Проект за меѓуопштинска соработка на ГИЗ, беа во студиска посета на нашата земја и на 30 ноември, 2012 година го посетија ЗЕЛС. Делегацијата ја сочинуваа заменици на градоначалници, членови на Управниот одбор на Агенцијата за регионален развој од Луханската област и претставници од невладини организации кои работат на полето на регионалниот развој. Целта на гостите од Украина беше да се запознаат со искуствата на нашата земја во реализирањето на меѓуопштинската соработка и во функционирањето на рамномерниот регионален развој, бидејќи во нивната земја во тек е подготовка на законска регулатива за овие области.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПРОМОЦИЈА

Транспарентното работење претставуваше главен белег на ЗЕЛС и во 2012 година. Сите активности, одлуки, лобирања, проекти, анализи, студии, обуки, средби, што ги реализираше Заедницата во овој период, беа предмет на претходно разгледување од страна на највисоките органи на ЗЕЛС, а потоа достапни на сите нејзини членки и на целокупната јавност. Транспарентното работење на ЗЕЛС, како и досега, се одвива во правец на почитување и примена на принципите на деполитизираност, рамноправност на членките, лојалност, политичка независност и професионалност. Односите со јавноста беа насочувани во два главни правци: кон своите членки–општините, со цел истовремено добивање на возвратни информации и кон централната власт, релевантните институции и целокупната јавност, од каде потврда претставуваа прифаќањата на бројните понудени решенија, во полза на зацврстувањето на процесот на децентрализацијата на власта и градењето на силна локална демократија. ЗЕЛС особено се залага за обезбедување на двонасочност во комуникацијата. Тоа ѝ е особено потребно, бидејќи сите активности што ги реализира, во најголем процент произлегуваат токму од потребите и барањата на локалните власти кои се изнесени во спроведените анализи и непосредни контакти, реализирани од страна на стручната служба на ЗЕЛС. Во тој контекст, во текот на 2012 година, ЗЕЛС изработи неколку анализи и студии и тоа: Анализа на ефектите на економската криза на општините, Студија за ПР активностите на општините во Република Македонија и Студија за брендирање.

Освен своите членки, ЗЕЛС за сите реализирани активности, во континуитет ги информираше и медиумите. Сите седници на Управниот одбор на ЗЕЛС и на Генералното собрание на ЗЕЛС редовно беа предмет на интерес кај медиумите кои ги следеа овие настани и ја информираа јавноста. Исто така, медиумска присутност имаше и на тематските конференции и промоции во организација на ЗЕЛС.

Алатките кои ги применува ЗЕЛС во реализацијата на транспарентното работење и информирање на членството и јавноста се најразновидни: ЗЕЛС веб порталот www.zels.org.mk, поголем број е–апликации, месечно публикувано издание – Гласило на ЗЕЛС, електронски билтен на активности на ЗЕЛС, годишни извештаи, публикации, организирање на настани, конференции, средби со домашни и странски организации, медиумски кампањи, изјави за новинари, соопштенија за јавност.

Веб локацијата на ЗЕЛС www.zels.org.mk, во 2012 година редовно се надополнуваше и изобилува со голем број на напредни алатки. Статистиките во 2012 година забележуваат 25.000 посети. Информациите на веб локацијата, може да се прочитаат на македонски, албански и на англиски јазик, со што се зголемува транспарентноста на работењето на ЗЕЛС. Веб локацијата поседува бројни алатки со кои се подобрува комуникацијата со општините и се обезбедува меѓусебна интерактивност на членките со ЗЕЛС. Тука е и порталот „ЗЕЛС е– услуги“. На веб локацијата редовно се поставуваат информации, наста-

ните што ги реализира ЗЕЛС, фотографии, Гласилата на ЗЕЛС, публикациите подготвени од ЗЕЛС, но и други, чија содржина е во полза на локалните власти, како и документи и извештаи од седници на Управниот одбор на ЗЕЛС, од комисиите и од мрежите на ЗЕЛС.

Електронски билтен на активности на ЗЕЛС е најнова алатка што ја воведо ЗЕЛС во 2012 година и со која на најбрз начин, по електронски пат, ги информира општините за најважните настани и активности реализирани во одреден период, како и за планираните проекти и случувања. ЗЕЛС сè поинтензивно, комуникацијата со своите членки на дневна основа ја води по електронски пат. Документите се доставуваат до градоначалниците, како и до комисиите и професионалните мрежи на општинската администрација, со што се остварува брза комуникација и се обезбедуваат навремени одговори.

Соработката на ЗЕЛС со медиумите беше на задоволително ниво и во 2012 година. ЗЕЛС навремено ги информира медиумите за сите свои активности, преку соопштенија, при што редовно ги поканува и на седниците на Управните одбори на ЗЕЛС и на сите други позначајни случувања што ги организира Заедницата. При соопштување одредени успеси или предизвици на локалните власти, во просториите на ЗЕЛС се организираат и прес – конференции на кои се покануваат сите медиуми. Претставниците од локалните власти, ги изнесуваат ставовите на ЗЕЛС во информативни емисии на електронските медиуми и во пишаните медиуми. ЗЕЛС, по повод Јубилејот 40 години од своето постоење, објави „Конкурс за новинарска награда“.

Издадени десет броја од месечната публикација - Гласило на ЗЕЛС, во текот на 2012 година. Во нив се презентираат сите најважни активности на Заедницата, како и информации од општините кои можат да послужат како добри практики за сите локални власти. Месечните Гласила се дистрибуираат до сите градоначалници, претседатели на совети и сите советници, општинската администрација, до лицата за односи со јавност на општините, како и до членовите на Владата на РМ, парламентарците, до медиумите, до претставници на невладиниот сектор и на странски организации присутни во земјава, кои дел од своите активности ги посветуваат на зајакнување на децентрализацијата во нашата земја. Секое издание на Гласилото на ЗЕЛС се поставува и на веб страницата на ЗЕЛС. Гласилото се печати во македонско - албанска и македонско - англиска јазична верзија.

ЗЕЛС ја продолжи со поддршката на лицата за односи со јавност (ПР) од општините. Како резултат на барањата на ПР лицата од општините, сите членови на Мрежата за ПР и во согласност со Планот за обуки, во 2012 година беше реализирана обука „Интеграција на маркетингот и односите со јавност, во локалната власт“. Присутните добија информации за улогата на маркетингот и неговата примена и поврзаност со ПР. Беа презентирани начините на подготвување на одредени алатки, како што се медија планот и прес – клипингот, а се говореше и за значењето на евалуацијата со цел, преку утврдување на пропустите и слабите страни да се дојде до најадекватна понуда на квалитетни услуги на општината за своите граѓани.

ИЗГОТВЕНИ СТУДИИ И АНАЛИЗИ

Студија за брендирање на ЗЕЛС

Во 2012 година, ЗЕЛС објави јавен тендер за изработка на Студија за брендирање. Студијата го опфати утврдувањето на корпоративниот бренд на ЗЕЛС, креирањето на алатки и на механизми за истакнување, промоција и одржување на Заедницата. Во подготвувањето на Студијата беше опфатено и истражување

чији резултати требаа да упатат на моментната состојба на поимањето на ЗЕЛС од страна на нејзините членки. Резултатите беа мошне охрабрувачки и потврдуваа дека брендот - ЗЕЛС

досега ја докажал својата вредност кај членките – општините, а практична потврда за тоа е фактот што сите локални власти во земјава, врз доброволна основа, се членки на ЗЕЛС, изразуваат задоволство од работата на ЗЕЛС и што е најважно - го имаат чувството дека се нејзин составен дел. Во Студијата е направена анализа на позиционираноста на ЗЕЛС во општеството, претставен е брендот на ЗЕЛС низ услугите (основни и посебни), поврзаноста на брендот со мисијата, визијата и стратегиските цели на ЗЕЛС. Суштински предмет на брендирањето ќе бидат услугите што ги нуди ЗЕЛС и комуникацијата што ја остваруваат вработените меѓусебно и комуникацијата на вработените со претставниците на целните групи на ЗЕЛС.

„Анализа на ефектите од економската и финансиска криза врз општините“

Со цел да се утврди степенот на влијанието на светската финансиската и економската криза врз локалните власти во нашата земја, ЗЕЛС изработи анализа со наслов „Ефектите од економската и финансиска криза врз општините“. Во периодот март - април, 2012 година беше спроведена анкета помеѓу општините

и беа добиени мислења, како и нивни прелиминарни анализи за директните последици од кризата врз општина, а беа посочени и мерките што општините ги презедоа за справување со кризата. Податоците се класифицирани во неколку категории: зголемување на приходите, навремено и целосно префрлање на средствата, лобирање, блокирани општини, предизвици со банките, прашања поврзани со ЕВН, кофинансирање и друго. На прашањето „Дали кризата имала влијание врз општината“, потврдно одговориле 47 општини (95,9%), а 2 општини (4,1%) изјавиле дека не се погодени од кризата. За ЗЕЛС многу важен е и вториот дел од анализата во кој се изнесени очекувањата од страна на општините, за видот и обликот на поддршката што сакаат да им ја пружи ЗЕЛС, со цел зајакнување на локалната власт и унапредување на процесот на децентрализацијата. Најголем процент, или 65% од општините, навеле дека ЗЕЛС треба да преземе активности со кои ќе им обезбеди на општините да добијат поголеми прилив на средства од буџетот на Република Македонија, по различни основи: зголемување на процентот од зафаќањето од ДДВ, во полза на локалната власт, зголемување на процентот од персоналниот данок, или, пак, тој во целост да се отстапи на општините како изворен приход, зголемување на капиталните дотации, особено во делот на средства од Агенцијата за државни патишта и друго. Одреден број на општини сметаат дека ЗЕЛС би можел да лобира за обезбедување на поволни услови за задолжување на општините во комерцијалните банки. Анализата е достапна на веб страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk.

Анализа на ПР активностите во општините

ЗЕЛС изготви анализа посветена на состојбата со односите со јавност (ПР) во општините, при што спроведе анкета кај сите свои членки во периодот мај и јуни 2012 година. Целта на анкетата беше да се обезбедат информации за моменталните ПР ресурси на општините, нивните активности, користењето на ПР алатките и потребите за зајакнување на нивните капацитети. Одговори доставија 58 општини (или 68,2%) од кои 77,6% имаат ангажирано ПР лице во општината.. За детали, Студијата може да се погледне на нашата веб локација www.zels.org.mk.

ПУБЛИКАЦИИ

„Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2011 година“

ЗЕЛС го публикуваше седмиот по ред Годишен извештај, во кој на 144 страници, се презентирани активностите, ставовите, соработката, постигнатите резултати и финансиското работење на Заедницата, реализирани во текот на 2011 година. Публикацијата „Годишен извештај на ЗЕЛС за 2011

година“ е печатена на три јазици, со вкупен тираж од 600 примероци, од кои 300 примероци на македонски и по 150 примероци на албански и на англиски јазик. Информациите се распоредени во девет поглавја. Публикуваниот „Годишен извештај на ЗЕЛС за 2011 година“ е поделен на градоначалници, претставници од министерствата, од дипломатскиот кор, од општинската администрација, медиуми, а истиот е поставен и на веб страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk.

Публикувана првата монографија „ЗЕЛС 40 години во служба на општините“

Монографијата „ЗЕЛС - 40 години во служба на општините“ беше промовирана на свечената конференција на одбележување на Јубилејот. Ова е прва монографија на ЗЕЛС која претставува 40 - годишна меморија за развојот на заедницата, нејзините структурни реформи во контекст на општествено - политичките промени на локалната власт, како и информатор за услугите на Заедницата. На околу 60 страници преку слика и текст претставен е развојот и структурните промени на Заедницата. Монографијата ја изработи стручната служба на ЗЕЛС, при што беа користени материјали од архивата на ЗЕЛС, библиотечниот фонд на НУБ „Климент Охридски“ и фотографии од архивата на семејствата: Бабунски и Георгиевски. Монографијата е потврда на досегашни-

от успех на ЗЕЛС и претставува аманет за идните генерации да продолжат со уште позасилено темпо во надградувањето на системот на децентрализација, демократија во земјата и зачувување на единството на локалната власт.

Изработен Прирачник за поддршка на решавање спорови во мултикултурни заедници и општини

ЗЕЛС и Развојната програма на Обединетите нации (УНДП) издадоа Прирачник за поддршка на решавање на спорови во мултикултурни заедници и општини при што беше одржана свечена промоција. Целта на Прирачникот е да обезбеди преглед за граѓаните, локалните власти и организации за практики кои може да се користат за решавање на спорови во мултикултурни заедници. Од посебно значење овој прирачник ќе биде за Комисиите за односи меѓу заедниците, а ќе го користат општините кои имаат директни обврска да помагаат при појава на евентуални спорови со етнички, верски предзнак и слично.

Прирачникот е издаден во рамките на програмата на Обединетите нации за подобрување на меѓуетничкиот дијалог и соработка, имплементиран од УНДП, УНИЦЕФ и УНЕСКО, со финансиска поддршка од Милениумските развојни цели на Фондот за остварување, финансиран од Кралството Шпанија.

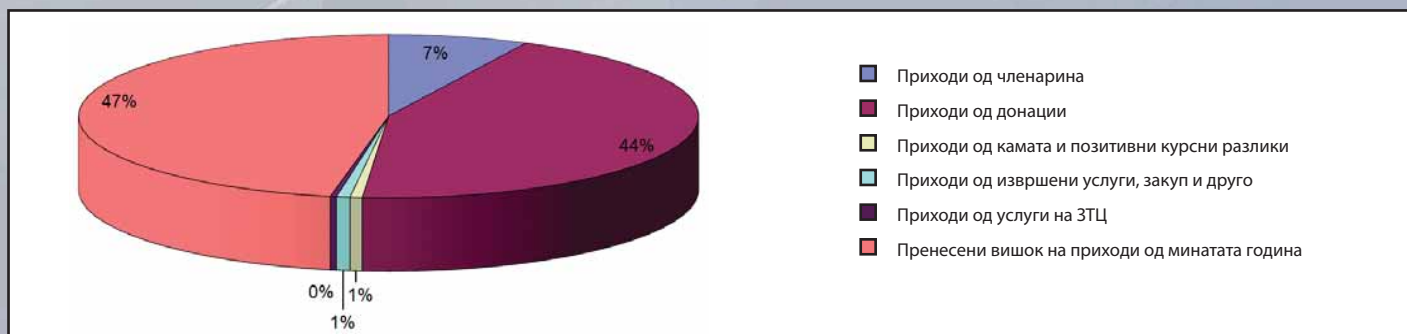
СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА

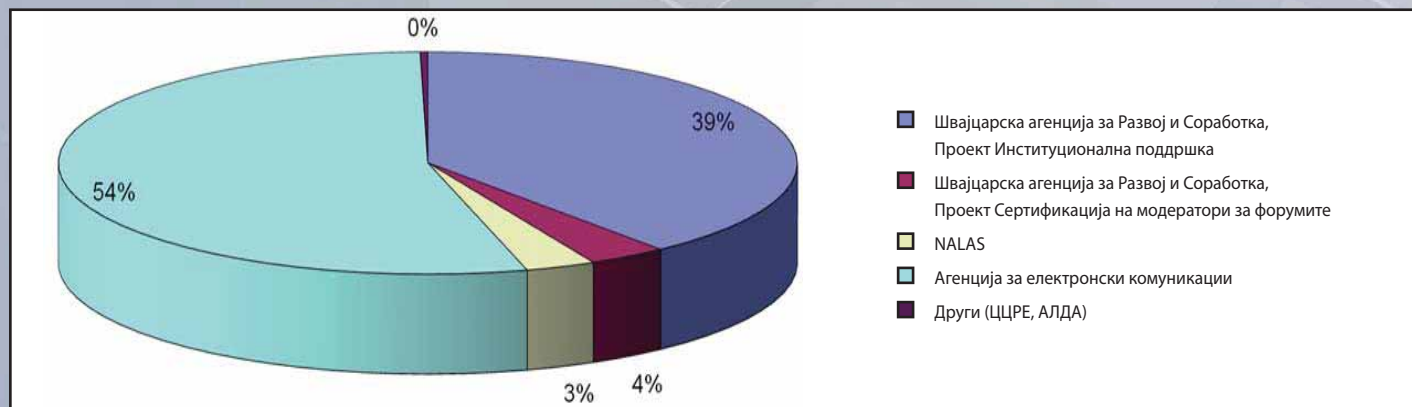
СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ ВО 2012 ГОДИНА

ПРИХОДИ СПОРЕД ИЗВОРИ	ДЕНАРИ	УЧЕСТВО ВО ВКУПНИ ПРИХОДИ ВО %
Приходи од членарина	6,887,997.00	7.32
Приходи од донации	41,465,999.00	44.04
Приходи од камата и позитивни курсни разлики	595,397.00	0.63
Приходи од извршени услуги, закуп и друго	662,358.00	0.70
Приходи од услуги на ЗТЦ	298,280.00	0.32
Пренесени вишок на приходи од мината година	44,249,644.00	46.99
ВКУПНО	94,159,675.00	100.00

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ОД ДОНАТОРИ ВО 2012 ГОДИНА

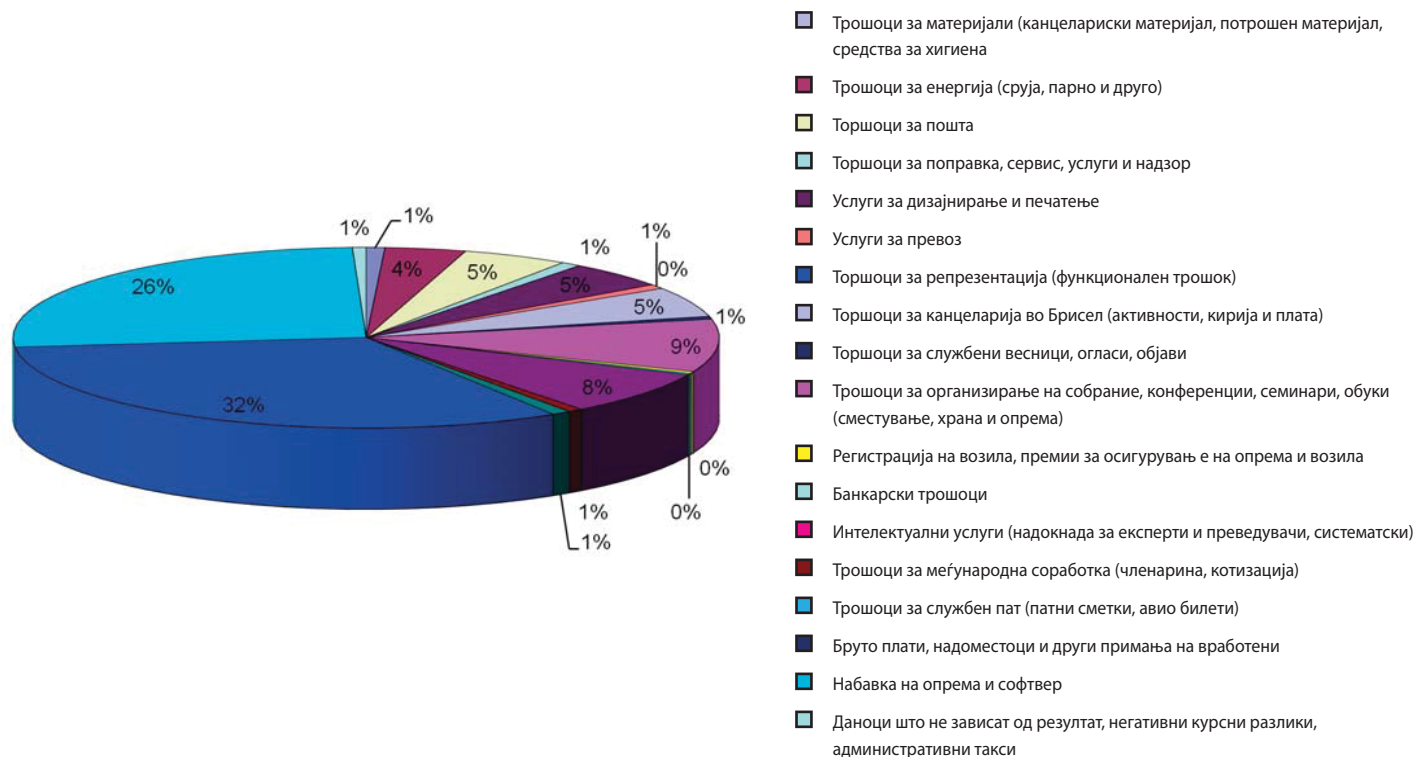
ДОНАТОР	ДЕНАРИ	УЧЕСТВО ВО ВКУПНИ ПРИХОДИ ВО %
Швајцарска Агенција за Развој и Соработка Проект Институционална поддршка	16,246,032.00	39.18
Швајцарска Агенција за Развој и Соработка Проект Сертификација на модеатори за форумите	1,430,000.00	3.45
NALAS	1,264,800.00	3.05
Агенција за електронски комуникации	22,386,000.00	53.99
Други (ЦЦРЕ, АЛДА)	139,167.00	0.34
ВКУПНО	41,465,999.00	100.00

РАСХОДИ ВО 2012 ГОДИНА

	ДЕНАРИ	УЧЕСТВО ВО ВКУПНИ РАСХОДИ ВО %
Трошоци за материјали (канцелариски материјал, потрошен материјал, средства за хигиена)	254,055.00	0.85
Трошоци за енергија (струја, парно и друго)	1,103,288.00	3.70
Трошоци за пошта, телефон, интернет услуги	1,446,803.00	4.86
Трошоци за поправка, сервис, услуги и надзор	268,695.00	0.90
Услуги за дизајнирање и печатење	1,412,883.00	4.74
Услуги за превоз	230,160.00	0.77
Трошоци за репрезентација (функционален трошок)	1,490.00	0.01
Трошоци за канцеларија во Брисел (активности, кирија и плата)	1,603,700.00	5.38
Трошоци за службени весници, огласи, објави	152,026.00	0.51
Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, храна и опрема)	2,803,742.00	9.41
Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила	117,152.00	0.39
Банкарски трошоци	70,568.00	0.24
Интелектуални услуги (надокнада за експерти и преведувачи, систематски)	2,324,538.00	7.80
Трошоци за меѓународна соработка(членарина, котиација,)	202,757.00	0.68
Трошоци за службен пат (патни сметки, авио билети)	259,591.00	0.87
Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени	9,575,485.00	32.15
Набавка на опрема и софтвер	7,768,973.00	26.09
Даноци што не зависат од резултат, негативни курсни разлики, административни такси,	186,945.00	0.63
ВКУПНО РАСХОДИ	29,782,851.00	100.00

РАСХОДИ ВО 2012 ГОДИНА

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЗЕЛС ВО 2012 ГОДИНА

ПРИХОДИ		ПЛАНИРАНО ВО 2012 ГОДИНА	РЕАЛИЗИРАНО ЗА 2012 ГОДИНА	ОСТВАРЕНО ВО%
1	Вишок на приходи од минатата година	22,410,240.00	44,249,644.00	197.45
2	Членски придонес од општините	16,169,760.00	6,887,997.00	42.60
3	Приходи од донации	34,200,000.00	41,465,999.00	121.25
4	Приходи од извршени услуги, закуп и друго	330,000.00	662,358.00	200.71
6	Приходи од услуги на ЗТЦ	2,520,000.00	298,280.00	11.84
7	Приходи од камата, курсни разлики	400,000.00	595,397.00	148.85
ВКУПНО ПРИХОДИ		76,030,000.00	94,159,675.00	123.85
РАСХОДИ		ПЛАНИРАНО ВО 2012 ГОДИНА	РЕАЛИЗИРАНО ЗА 2012 ГОДИНА	ОСТВАРЕНО ВО%
1	Трошоци за материјали (канцелариски материјал, потрошен материјал, средства за хигиена)	395,000.00	254,055.00	64.32
2	Трошоци за енергија (струја, парно и друго)	2,941,000.00	1,103,288.00	37.51
3	Трошоци за пошта, телефон, интернет	2,536,400.00	1,446,803.00	57.04
4	Трошоци за поправка, сервис, услуги и надзор	769,000.00	268,695.00	34.94
5	Услуги за дизајнирање и печатење	2,989,600.00	1,412,883.00	47.26
6	Услуги за превоз	590,000.00	230,160.00	39.01
7	Трошоци за репрезентација (функционален трошок) и реклама	300,000.00	1,490.00	0.50
9	Трошоци за kancelarija во Брисел (активности, кирија и плата)	3,542,000.00	1,603,700.00	45.28
10	Трошоци за службени весници, огласи, објави	460,000.00	152,026.00	33.05
11	Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, оргета и храна)	5,152,000.00	2,803,742.00	54.42
12	Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила	410,000.00	117,152.00	28.57
13	Банкарски трошоци	50,000.00	70,568.00	141.14
14	Интелектуални услуги (надокнада за експерти, преведувачи)	4,670,000.00	2,324,538.00	49.78
15	Трошоци за меѓународна соработка (членарина - котизација)	540,000.00	202,757.00	37.55
16	Трошоци за службен пат (патни сметки, авио билети)	1,453,000.00	259,591.00	17.87
17	Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени	12,962,000.00	9,575,485.00	73.87
18	Реновирање на зграда и набавка на опрема	7,200,000.00	4,457,395.00	61.91
19	ИКТ опрема и софтверски апликации	29,070,000.00	3,311,578.00	11.39
20	Даноци што не зависат од резултат, нег курсни разлики	0.00	186,945.00	0.00
ВКУПНО РАСХОДИ		76,030,000.00	29,782,851.00	39.17
ВИШОК НА ПРИХОДИ НАД РАСХОДИ		0.00	64,376,824.00	

РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

До

Раководството и Управниот одбор на

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија

РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, кои вклучуваат биланс на состојбата на ден 31.12.2012 година и билансот на приходи и расходи за периодот кој што завршува на тој ден и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење финансиските извештаи, во сите значајни аспекти, даваат вистинита и објективна слика за финансиската состојба на 31.12.2012 година и приходите и расходите за годината која завршува на тој ден во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации во Република Македонија.

За Ефект плус Скопје

Скопје, 18. 04.2013

Овластен ревизор кој ја вршел ревизијата

Миов Николаки

СОДРЖИНА НА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2012 ГОДИНА

1. ЗА ЗЕЛС, МИСИЈА, ВИЗИЈА, СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ	5
2. РАБОТА НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС	7
3. ЛОБИРАЊЕ И ЗАСТАПУВАЊЕ	23
4. ЗТЦ И ЗЕПЕ	27
5. ОДБЕЛЕЖАН ЛУБИЛЕЈОТ 40 ГОДИНИ ПОСТОЕЊЕ НА ЗЕЛС (1972-2012)	37
6. ДОМАШНА СОРАБОТКА И КОНФЕРЕНЦИИ	43
7. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	49
8. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПРОМОЦИЈА	59
9. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС	64
10. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА	65

Наслов:

Годишен извештај на ЗЕЛС за 2012

За издавачот:

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија –ЗЕЛС,

Извршен директор

Душица Перишиќ

Адреса на издавачот:

ЗЕЛС, ул. „Женевска“ б.б.

ПФ 32,

1000 Скопје, Република Македонија

Тел: 02/3099033, Факс: 02/3061994

e-mail: contact@zels.org.mk

www.zels.org.mk

Лекториал:

Момент мал

Фотографии:

од Фотоархива на ЗЕЛС

Тираж:

150 (290) копии

Илустрација:

230 x 200 mm

Дизајн и печат:

Арс Ламина

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

352.075.7(497.7)"2012"(047)

ГОДИШЕН извештај 2012. - Скопје : Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија - ЗЕЛС, 2013. - 72 стр. : граф. прикази ; 20x23 см

ISBN 978-9989-186-70-7

а) Заедница на единиците на локалната самоуправа - Македонија -
2012 - Извештаи
COBISS.MK-ID 93731850

